

Forrás: <http://www.ommf.gov.hu>

Nemzeti Munkaügyi Hivatal
Munkavédelmi és Munkaügyi Igazgatóság
Cím: 1106 Budapest, Fehér út 10.
Postacím: 1476 Budapest, Pf. 75.

SZOLGÁLATNAK FELTETT KÉRDÉSEK ÉS VÁLASZOK

/A szolgálatnak feltett kérdésekre adott válaszok, tájékoztatások nem minősülnek jogi iránymutatásnak vagy elvi állásfoglalásnak, ezen információk nem mentesítik a munkáltatót munkavédelmi feladatainak, különösen a munkavállalók irányában fennálló tájékoztatási kötelezettségeinek teljesítése alól!/

- [Személyi feltételek \(orvosi alkalmasság, foglalkoztatási tilalmak, oktatás stb.\)](#)
- [Védőeszközök](#)
- [Munkahely, üzem állapota](#)
- [Munkaeszközök, gépek, berendezések](#)
- [Munkabalesetek, foglalkozási megbetegedések, fokozott expozíció, jegyzőkönyv](#)
- [Kóroki tényezők \(fizikai, biológiai, kémiai, ergonómiai\)](#)
- [Szaktevékenységek](#)
- [Kockázatértékelés](#)
- [Bejelentési kötelezettségek \(speciális\)](#)
- [Anyagmozgatás, szállítás, tárolás, közlekedés](#)
- [Egyéb kérdések](#)

o [SZEMÉLYI FELTÉTELEK \(orvosi alkalmasság, foglalkoztatási tilalmak, oktatás, stb.\)](#)

Mikor kell a munkavállalókat munkavédelmi oktatásban részesítenie a munkáltatónak?

Válasz: Mvt.55.§ (1), (2) bekezdés.

55. § „(1) A munkáltatónak oktatás keretében gondoskodnia kell arról, hogy a munkavállaló
a) munkába álláskor,

b) munkahely vagy munkakör megváltozásakor, valamint az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek változásakor,

c) munkaeszköz átalakításakor vagy új munkaeszköz üzembe helyezésekor,

d) új technológia bevezetésekor

elsajátítsa és a foglalkoztatás teljes időtartama alatt rendelkezzen az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés elméleti és gyakorlati ismereteivel, megismerje a szükséges szabályokat, utasításokat és információkat. Az oktatást rendes munkaidőben kell megtartani, és szükség esetén időszakonként - a megváltozott vagy új kockázatokat, megelőzési intézkedéseket is figyelembe véve - meg kell ismételni. Az oktatás elvégzését a tematika megjelölésével és a résztvevők aláírásával ellátva írásban kell rögzíteni.”

(2) „Az (1) bekezdésben előírt ismeretek megszerzéséig a munkavállaló önállóan nem foglalkoztatható.”

Kell-e ismétlődő oktatásban részesíteni a hat hónap után korábbi munkahelyére visszatérő munkavállalót?

A munkavédelmi oktatásról a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (a továbbiakban Mvt.) rendelkezik.

Az Mvt. 55. §-a csupán négy esetben nevesíti a munkáltatók számára, hogy oktatás keretében gondoskodjon arról, hogy a munkavállaló

- a) munkába álláskor,
- b) munkahely vagy munkakör megváltozásakor, valamint az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek megváltozásakor,
- c) munkaeszköz átalakításakor vagy új munkaeszköz üzembe helyezésekor,
- d) új technológia bevezetésekor

elsajátítsa és a foglalkoztatás teljes időtartama alatt rendelkezzen az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés elméleti és gyakorlati ismeretivel, megismerje a szükséges szabályokat, utasításokat és információkat.

Azon túlmenően, hogy ezeket az oktatásokat rendes munkaidőben kell megtartani és az oktatás elvégzését a tematika megjelölésével és a résztvevők aláírásával ellátva írásban kell rögzíteni, a munkavédelmi oktatás időszakonkénti ismétlését csak megváltozott vagy új kockázatok esetén teszi kötelezővé az Mvt.

Fentiekből adódik, hogy annak a munkavállalónak, aki hat hónap elteltével kerül ismét a korábbi munkahelyére, amennyiben nincs változás a környezetében, nem kötelező, csupán ajánlott ismétlődő munkavédelmi oktatást tartani, kivéve, ha azt egyéb jogszabály kötelezővé nem teszi (pl. a 47/1999. (VIII.4.) GM rendelet mellékleteként közzétett Emelőgép Biztonsági Szabályzat I. fejezet 6.1. pont)

Melyik munkavédelmi szabály írja elő, hogy a munkavállalóknak az előzetes és időszakos orvosi vizsgálatokon munkaidőben, vagy azon kívül kell-e részt venniük?

Magyarországon a foglalkozás-egészségügyi szolgáltatást legmagasabb szinten a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Mvt.), illetőleg az 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről szabályozza, ezen túlmenően a 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről határozza meg az orvosi alkalmassági vizsgálatok rendjét. - A vizsgálatok elvégzése a munkáltató feladata. Mivel ennek megszervezése és végrehajtása munkáltatói kötelezettség, a munkavállalót utasítania kell a szükséges vizsgálatokon való részvételre, és mivel ez kötelező jellegű, a munkavállaló nem károsodhat azáltal, hogy részt kell vennie az orvosi vizsgálatokon.

E gyakorlat jogszerűségét az Mvt. alapozza meg: A munkáltatói feladatok teljesítésével összefüggésben keletkező költségeket és egyéb terheket nem szabad a munkavállalóra hárítani (Mvt. 2. § (2)).

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 55. § (1) bekezdés c) pont értelmében a munkavállaló mentesül a munkavégzési kötelezettség alól a kötelező orvosi vizsgálat teljes időtartamára, a 146. § (3) bekezdés b) pont értelmében erre az időszakra távolléti díj illeti meg.

Hol nem szabad egyedül munkát végezni?

Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeit a

munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Mvt.) tartalmazza. Az Mvt. 51. § (2) bekezdés előírja, hogy ahol veszély fenyeget, egyedül munkát végezni nem szabad. Ilyen helyre csak erre is kiterjedő oktatásban részesült munkavállalók léphetnek be. Az egyedüli munkavégzés tilalmára vonatkozó munkaterületek kijelölése munkáltatói feladat, azonban az Mvt. ezt a tevékenységet nem minősíti munkabiztonsági, ill. munka egészségügyi szaktevékenységnek.

Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményei megvalósításának módját – a jogszabályok és szabványok keretein belül – a munkáltató határozza meg (Mvt. 2 § (3) bekezdés). Például veszélyes munkahelyek, technológiák, munkaeszközök köre.

A rendszeres ismétlődő munkavédelmi oktatások dokumentálására megfelelő-e az elektronikus rendszer (e-learning) alkalmazása, vagy továbbra is szükséges a papír alapú dokumentumok megtartása? (munkavédelmi szakember kérdése)

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. tv. (továbbiakban: Mvt.) 55. § (1) bekezdése kimondja, hogy: „A munkáltatónak oktatás keretében gondoskodnia kell arról, hogy a munkavállaló*elsajátítsa és a foglalkoztatás teljes időtartama alatt rendelkezzen az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés elméleti és gyakorlati ismereteivel*, megismerje a szükséges szabályokat, utasításokat és információkat. Az oktatást rendes munkaidőben kell megtartani, és szükség esetén időszakonként - a megváltozott vagy új kockázatok, megelőzési intézkedéseket is figyelembe véve - meg kell ismételni. Az oktatás elvégzését a tematika megjelölésével és a résztvevők aláírásával ellátva írásban kell rögzíteni.”

Az ismétlődő munkavédelmi oktatások során szerzett ismeretek elsajátítását biztosító számonkérés formájára az Mvt. nem tér ki, azonban az oktatás elvégzését bizonyító írásos dokumentáció meglétét (tematika megjelölésével, résztvevők aláírásával együtt) előírja. A tényleges oktatás elvégzését igazoló dokumentum megléte adott esetben (pl.: munkabaleset esetén) bizonyító erejű lehet.

Az ismétlődő munkavédelmi oktatás célja a megszerzett ismeretek felújítása, amely ha szükséges a gyakorlati oktatás keretében elsajátítandó tudnivalók felelevenítését is magába foglalja. A munkáltató feladata meghatározni, hogy mely munkakörökben, milyen oktatási formát alkalmaz (pl.: fizikai munkakörökben dolgozóknál szükséges a gyakorlati oktatás, míg adminisztratív tevékenységet végző, termelési munkafolyamatban részt nem vevő munkavállalók esetén elegendő lehet az online tanulás is).

o **VÉDŐESZKÖZÖK (egyéni, kollektív)**

1. oldal

A munkáltató számára mely jogszabály határozza meg az egyéni védőeszköz juttatás belső rendjének tírásban történő szabályozását?

Válasz: 1993. évi XCIII. tv. 56. §. és a 65/1999. (XII. 21.) EüM) rendelet 3.§

56. § „Az egyéni védőeszköz juttatásának belső rendjét a munkáltató írásban határozza meg. E feladat ellátása munkabiztonsági és munka-egészségügyi szaktevékenységnek minősül.”

3. § (1) „Amennyiben megelőző műszaki, illetve szervezési intézkedésekkel az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés nem valósítható meg, a kockázatok egészséget nem veszélyeztető mértékűre csökkentése érdekében a munkáltató a munkavállalókat a kockázatokkal szemben védelmet nyújtó védőeszközzel látja el és ellenőrzi azok rendeltetésszerű használatát. A különösen veszélyes, illetve gyakori kockázatok felsorolását

az 1. számú melléklet tartalmazza.”

Milyen szakember készítheti el az egyéni védőeszköz-juttatás írásos belső rendjét?

Válasz: 1993. évi XCIII tv. 56. §.

56. § „... E feladat ellátása munkabiztonsági és munka-egészségügyi szaktevékenységnek minősül.”

8. §. A munkáltató a munkabiztonsági szaktevékenységnek minősített feladatokat csak külön jogszabályban meghatározott munkavédelmi - a bányászat területén bányászati -, a munkaegészségügyi szaktevékenységnek minősített feladatokat pedig munkaegészségügyi [foglalkozás-orvostan (üzemorvostan), munkahigiéne, közegészségtan-járványtan, megelőző orvostan és népegészségtan] szakképesítéssel rendelkező személlyel végeztetheti.

Mikor kell a légzésvédő eszközt, szűrőbetétet kicserélni?

Kétféle határidőre kell figyelni, a lejáratú időre és a használhatóság időre.

A lejáratú időt a csomagoláson, vagy az eszközön feltűntetik, év/hónap megjelölésével. A lejáratú idő után az eszközt használni nem lehet, mert a védelmi képessége már nem megfelelő.

A használhatósági idő, a részecskeszűrő képesség a munkahelyi légtérben lévő veszélyes anyag, por koncentrációjától és a munkatérben töltött időtől függ. A légvétel során átáramló levegőből a légzésvédőben fennakad a kiszűrendő anyag. A légzésvédők portároló, anyag megkötő képessége különböző. A használati utasításban a gyártó megadja, milyen légtér koncentráció mellett, mennyi ideig lehet a légzésvédőt használni. Minél nagyobb mennyiségű port, veszélyes anyagot szűrt ki a légzésvédő a légtérből, annál nagyobb lesz a légzésellenállás.

A szűrőbetétek használati idejét dokumentálni szükséges. A gyártó által meghatározott használati idő után a szűrőbetétet ki kell cserélni.

A respirátoroknál, porszűrőknél a belső oldalon kirakódott por jól látható. Amennyiben elpiszkolódott, ki kell cserélni.

Mikor és milyen védőeszközzel kell ellátni a dolgozókat?

A védőeszköz szabályozás alapja a munkatevékenységenként elkészített kockázatértékelés, melyben a dolgozókat érő expozíciókat pontosan meghatározták. A védőeszköz használatról szóló 65/1999. (XII. 22.) EüM rendelet 1. és 2. számú mellékletében a veszélyeket és a védelmet nyújtó védőeszközöket sorolták fel. A 3. sz. mellékletben a védőeszközök alkalmazásának területeit tevékenységcsoport szerinti megoszlásban adták meg. A melléklet útmutatásul szolgál, nem teljes jegyzék.

A dolgozók részére a feltárt expozíciónak megfelelő védőeszközt szükséges biztosítani. A magasabb védőképességű eszköz nem védi jobban a dolgozót.

Vegyai anyagokkal végzett munka során a veszélyes anyaghoz mellékelte Biztonsági Adatlap alapján szükséges meghatározni pl. a védőkesztyűket. Sok esetben fontos szempont a kiválasztásnál, hogy a védőkesztyű milyen anyagból (gumi, latex, neoprén) készül.

A zajvédő eszközöknél elsődleges szempont az SNR (hangcsillapítás) megállapítása. A munkakörülmények alapján, a munkafolyamatnak, a dolgozók fizikai megterhelésének és a munkakörülményeknek legjobban megfelelő védőeszközt (fültok, fül dugó) érdemes kiválasztani.

A légzésvédőknél a munkahelyi légtérben végzett szennyezőanyag koncentráció méréssel, vagy számítással, valamint az adott szennyezőanyag fizikai, kémiai tulajdonságai alapján

szükséges meghatározni a légzésvédő típusát és védelmi képességét.

A védőeszközök használatát befolyásolják a kényelmi tényezők is, ezért kiválasztásuknál a hordhatóságot érdemes a munkavállalókkal is egyeztetni.

Kell-e oktatni a dolgozókat a védőeszközök használatára? légzésvédő, zaj ellen védő eszközök)

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény 42. § b) pontja szerint a veszélyforrások ellen védelmet nyújtó egyéni védőeszközöket meg kell határozni, azokkal a munkavállalókat el kell látni, használatukra ki kell oktatni és használatukat meg kell követelni.

Rendkívül fontos, hogy az izolációs légzőkészülék, frisslevegős készülék, felvételének sorrendjét készség szinten sajátítsák el a dolgozók. A készülék gyors felvétele életet menthet. A gyakoroltatás megfelelő időközönként nagyon fontos.

A légzésvédők használata során a légutak megfelelő védelmét biztosítani szükséges. Szakáll, egyéb nagy arcszőrzet a megfelelő illeszkedést megakadályozza. Az alászívás mértéke nagyobb lesz a megengedettnél, foglalkozási fokozott expozíció, mérgezés, vagy súlyosabb egészségkárosodás lehet a következménye. A rögzítő pántok megfelelő beállítására is fokozott figyelmet szükséges fordítani.

A légzésvédő eszközök használatánál figyelembe kell venni a dolgozó fizikai megterhelését is. Az előzetes és időszakos orvosi vizsgálatnál a foglalkozás-egészségügyi orvos a tájékoztatás alapján speciális vizsgálatokat, pl. légzésfunkciós vizsgálatot is végezhet.

A fül dugók helyes behelyezésére is nagy hangsúlyt kell fektetni. A helytelenül behelyezett fül dugó védelmi képessége, hangcsillapítása nem megfelelő, és hamis védelmi érzést ad a használójának. A fül dugó megszokásához a fokozatosság elvét is figyelembe kell venni. A dolgozó az első napon nem fogja tudni napi 8 órán keresztül hordani a fül dugót. A hozzászoktatás több napot igényelhet.

Nem EGK országból származó védőeszközöket milyen feltételekkel lehet használni?

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény 18. § (4) bekezdés kimondja, hogy: Egyéni védőeszközt forgalomba hozni, használatba venni akkor szabad, ha az rendelkezik EK-megfelelőségi nyilatkozattal, illetve EK-típustanúsítvánnyal.

Az egyéni védőeszközök követelményeiről és megfelelőségének tanúsításáról rendelkező 18/2008. (XII. 3.) SZMM rendelet alapján a 2. és 3. kategóriába, valamint az EGK-n kívüli országból érkezett 1. kategóriába tartozó védőeszközöket EK típusvizsgálatnak kell alávetni, amelynek eredménye a vizsgálati jegyzőkönyv.

Az 1. kategóriába tartozó EGK-n kívülről behozott védőeszköznél a gyártó által kiadott EK megfelelőségi nyilatkozat a típusvizsgálatról készült vizsgálati jegyzőkönyvvvel egyenértékű (típusvizsgálatot nem kell végezteni).

A vizsgálati jegyzőkönyvet, a védőeszköz tájékoztatóját, és a védőeszközt – erre a tevékenységre engedéllyel rendelkező - tanúsító szervezethez kell benyújtani, aki a megfelelő vizsgálatok után kiállítja az EK típustanúsítványt, jóváhagyja a védőeszköz tájékoztatóját, hozzájárul az EK jelölés, jelkép védőeszközön történő elhelyezéséhez. A típustanúsítvány egy magyar nyelvű másolati példányát megküldi a Nemzeti Munkaügyi Hivatal munkavédelmi és munkaügyi igazgatóságának.

A tanúsítást végző szervezetek a www.nat.hu oldalon megtalálhatók.

A www.munka.hu / Munkavédelmi és munkaügyi tevékenység / [Egyéni védőeszköz](#) / 7. EK típustanúsítvány kiadására jogosult szervezetek / Bejelentett szervek oldalon az EK

tanúsítvánnyal rendelkező védőeszközök és azokat tanúsító szervezetek jegyzéke megtalálható.

o MUNKAHELY, ÜZEM ÁLLAPOTA

Melyek a munkavédelmi üzembe helyezési eljárás feltételei?

Válasz: 1993. évi XCIII tv. 21.§ és a 3/2002. (II. 8.) SzCsM-EüM együttes rendelet 2.§ (2) bekezdés.

Mvt. 21. § (1) „Az üzemeltető munkáltató a veszélyes létesítmény, munkahely, munkaeszköz, technológia üzemeltetését írásban elrendeli (a továbbiakban: munkavédelmi üzembe-helyezés)”.

2) „A 21. § alkalmazásában veszélyes munkaeszköznek minősül a 87. § 11. pontja alapján, illetve a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter rendeletében meghatározott, valamint a hatósági felügyelet alá tartozó munkaeszköz.”

(3) „A munkavédelmi üzembe helyezés feltétele a munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálat. E vizsgálat célja annak megállapítása, hogy a létesítmény, a munkahely, a munkaeszköz, a technológia megfelel az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéshez szükséges tárgyi, személyi, szervezési, munkakörnyezeti feltételeknek, illetőleg teljesíti a 18. § (1) bekezdése szerinti követelményeket. A vizsgálat elvégzése munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenységnek minősül.”

(4) „Az előzetes vizsgálat során különösen vizsgálni kell, hogy rendelkezésre állnak-e a létesítést végzők (tervező, kivitelező) nyilatkozatai, a munkavédelmi követelmények kielégítését bizonyító mérési eredmények, a munkaeszközre vonatkozó megfelelőségi nyilatkozatok, tanúsítványok, a szükséges hatósági engedélyek, az üzemeltetéshez szükséges utasítások.”

(5) „A foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter rendeletében meghatározott egyes veszélyes munkaeszközök üzembe helyezésének feltétele továbbá az adott munkaeszköz megfelelőség-vizsgálatán alapuló, a vizsgálat eredményét is tartalmazó, akkreditált szervezet által kiadott vizsgálati jegyzőkönyv.”

3/2002. (II. 8.) SzCsM-EüM 2. § (2) A munkáltató az Mvt. 21. § (2) bekezdésében megjelölt munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálatok során a létesítmény, a munkahely és a technológia esetében munkabiztonsági és munkaegészségügyi szempontból egyaránt köteles azonosítani a várható veszélyeket (veszélyforrásokat, veszélyhelyzeteket), valamint a veszélyeztetettek körét. Köteles felbecsülni a veszély jellege (baleset, egészségkárosodás) szerint a veszélyeztetettség mértékét. Meg kell határozni a védekezés leghatékonyabb módját, a műszaki és egyéni védelem módozatait, illetve az alkalmazandó szervezési és egészségügyi megelőzési intézkedéseket.

Irodai munkahelyen szükséges-e érintésvédelmi felülvizsgálat?

Az irodai munkahelyek a 8/1981. (XII. 27.) IpM rendelet (Kommunális és Lakóépületek Érintésvédelmi Szabályzata, továbbiakban: KLÉSZ) hatálya alá tartoznak. A KLÉSZ szerint kommunális épület az igazgatási és irodaépület. A létesítéskor, bővítéskor, átalakításkor érintésvédelmi szabványossági felülvizsgálatot kell végeztetni. Ha a villamos hálózaton változtatás nem történt, a KLÉSZ hatévenként érintésvédelmi szerelői ellenőrzést ír elő. Ugyancsak hatévenként határozza meg a munkaeszközök és használatuk biztonsági és egészségügyi követelményeinek minimális szintjéről szóló 14/2004. (IV. 19.) FMM rendelet a KLÉSZ alkalmazási körébe tartozó villamos berendezések időszakos ellenőrző

felülvizsgálatát szerelői ellenőrzéssel.

Ha a szerelői ellenőrzés hibákat állapít meg, vagy a megengedett meghaladó átalakítást észlel, az ellenőrzést szabványossági felülvizsgálatnak kell követnie.

Az érintésvédelmi szerelői ellenőrzést az MSZ 1585:2001 szabvány 4.2.101. pontja szerint legalább IV/c. besorolású villamos szakképzettségű, az érintésvédelmi szabványossági felülvizsgálatot pedig csak a IV/e. besorolású villamos biztonságtechnikai felülvizsgálatok elvégzésére szakvizsga alapján jogosult személy végezheti.

Hogyan kell értelmezni az effektív, illetve a korrigált effektív hőmérsékletet?

Az effektív (a továbbiakban: EH), ill. a korrigált effektív (KEH) hőmérséklet hőérzetet jelent. Az EH a munkahelyi levegőkörnyezet olyan komplex mutatószáma, (klímaindex), amely az adott hely léghőmérsékletét, a levegő relatív nedvességtartalmát és a légsebességet veszi figyelembe. A KEH a munkahelyi levegőkörnyezet olyan komplex mutatószáma, amely az EH-n kívül a hőszugárzást is figyelembe veszi. Mindkét hőérzet mértékegysége °C.

A KEH-t akkor kell figyelembe venni (száraz hőmérő helyett glóbusz-hőmérővel kell mérni), ha a munkahelyen jelentős hőszugárzás van (ha a glóbuszhőmérséklet legalább 5°C-kal meghaladja a száraz hőmérséklet értékét).

A zárt térben lévő munkahelyeken biztosítandó léghőmérséklet, EH és KEH értékeket a munka-energiaforgalom figyelembe vételével (szellemi munka, könnyű fizikai munka, közepesen nehéz fizikai munka, nehéz fizikai munka) az MSZ 21875:1979 szabvány, ill. a munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjéről szóló 3/2002. (II.8.) SzCsM-EüM együttes rendelet tartalmazza. Ennek megfelelően a zárt térben lévő munkahelyeken hideg évszakban biztosítandó léghőmérséklet pl. szellemi munkánál 20 – 22 °C, nehéz fizikai munkánál 12 – 14 °C. Ha a meleg évszakban biztosítandó EH, ill. a KEH értékek (20, ill. 13 °C) biztosítását a gyártástechnológia nem teszi lehetővé, akkor a 31°C, ill. 27°C effektív hőmérsékletet, illetve a korrigált effektív hőmérséklet felső határértékét kell figyelembe venni.

A felső határértéket elérő vagy azt 1°C-kal megközelítő levegőkörnyezet esetében a dolgozók teljes műszakos terhelése csak egy hetes, fokozatos akklimatizáció után engedhető meg.

Fogalom meghatározások.

- Léghőmérséklet: A levegő hőszugárzás ellen árnyékolt, száraz érzékelőjű hőmérővel mért hőmérséklete.
- Nedves hőmérséklet: Az az egyensúlyi hőmérséklet, amely nedvesített érzékelőjű hőmérőn mérhető a hő- és nedvességcseré egyensúlyának beállása után (aspirációs rendszerű műszerrel mérve).
- Glóbusz-hőmérséklet: Vernon-féle glóbusz-hőmérővel, vagy Vernon-féle műszerrel előzetesen kalibrált, a hőszugárzást is érzékelő, más típusú glóbusz-hőmérővel mért hőmérséklet.

A képen látható MSZ EN 812 vizsgálati szabvány jelöléssel ellátott fejvédő használható-e az építési munkahelyeken, ezen belül is kiemelten az ács munkakörben tevékenykedők részére?

Az építési munkahelyeken és az építési folyamatok során megvalósítandó minimális munkavédelmi követelményekről szóló 4/2002. (II. 20.) SzCsM-EüM együttes rendelet (továbbiakban: rendelet) 4. számú melléklet I. fejezet 19.1. pontja az alábbiakat írja elő:

„19. Egyéni védőeszközök biztosítása

19.1. Építési munkahelyen fejkendő sisak viselése kötelező. Kivételt képeznek a tárgyak leesésétől nem veszélyeztetett, belső munkahelyen végzett szakipari és irodai munkák.”

Az MSZ EN 812:2003 „Ütés elleni fejkendő ipari célra” szabvány meghatározása alapján az „ipari fejkendő” elnevezésű sisak (amely szabványjelöléssel ellátott a képen látható fejkendő is) nem véd eső, zuhanó tárgyak ütéshatása ellen, nincs benne kellő viselési magasság kialakítva.

Ez az ipari fejkendő nem helyettesíti az MSZ EN 397:1997 „Ipari védősisakok” szabvány szerinti kialakítású ipari védősisakot, amely elsősorban viselője fejének felső részét védik a leeső tárgyak által okozott sérülések ellen, a fejet érő 5,0 kN értékű erőhatásig. Az ipari védősisak kialakítása olyan, hogy a sisakhéj nem érhet a fejhez a legfeljebb 5,0 kN erő hatására.

Építési munkahelyeken a leeső tárgyak kockázatával szinte minden munkaterület és munkakörben számolni kell. Az ács által végzett tevékenység sem mentes a leeső tárgyaktól még az építési munkahely legmagasabb pontján sem. A munkavégzéshez hozzátartozik a munkahely megközelítése, elhagyása is, melynek során más személyek által használt munkaeszközök, tárgyak (pl.: cserép, szerszám) lehullásával is számolni kell.

A munkavállaló magasból történő leesése során szintén szenvedhet olyan fejsérülést, amely ellen az MSZ EN 397:1997 szabványnak megfelelő ipari védősisak nyújt védelmet, az MSZ EN 812:2003 szabvány szerinti ipari fejkendő nem!

A rendelet előírása a fejkendő sisak típusára, vagy védelmi képességére ugyan nem tér ki, azonban az adott építőipari munkaterületen szükséges egyéni védőeszközök - így a fejkendő sisak meghatározását is - a munkáltatónak a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény 54. § (2) bekezdése értelmében elvégzendő kockázatértékelés eredményének ismeretében kell meghatározni. Abban a rendkívüli esetben, ha a munkáltató kockázatértékelése alapján minden kétséget kizáróan bizonyítani tudja, hogy az ács tevékenység végzésekor nem kell számítani a munkavégzés helyén (tetőszerkezeten) leeső tárgyak veszélyétől, a munkahely megközelítése, illetve leesés veszélye miatt az ipari védősisak használatától nem lehet eltekinteni.

Fontos hangsúlyozni, hogy a rendelet a tárgyak leesésétől nem veszélyeztetett, belső munkahelyen végzett szakipari és irodai munkák esetében oldja csak fel a fejtámasz sisak viselését, azaz külső munkahelyeken és a leeső tárgyakkal veszélyeztetett belső munkahelyeken is az MSZ EN 397:1997 szerinti ipari védősisak viselése kötelező.

ÖSSZEGEZVE: A képen látható, a kérdésben megjelölt fejtámasz nem elégíti ki az MSZ EN 397:1997 szabvány szerinti ipari védősisak követelményeit, így építőipari munkaterületen (kivéve a tárgyak leesésétől nem veszélyeztetett, belső munkahelyen végzett szakipari és irodai munkáknál) használata nem nyújt kellő védelmet - az ács tevékenységet végzőknek sem - az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéshez.

Mi az a dokumentáció, melyet a koordinátornak a biztonsági és egészségvédelmi terven kívül kell elkészíteni? (munkavédelmi szakember kérdése)

Az építési munkahelyeken és az építési folyamatok során megvalósítandó minimális munkavédelmi követelményekről szóló 4/2002. (II. 20.) SzCsM-EüM együttes rendeletének 7.-8. §-a határozza meg a koordinátor feladatait.

A rendelet 7. § c) bekezdése szerint a koordinátor feladata többek között a kiviteli terv készítésével összefüggésben, összeállítani azt a dokumentációt, amelyben az építmény és az építési technológia jellemzői alapján az egészség és biztonság célszerű követelményeit rögzítik az esetleges későbbi munkák biztonsága érdekében.

Az összeállítandó dokumentáció tekintetében a "*későbbi munkák*"-on van a hangsúly.

A kivitelezési tervdokumentációnak tartalmaznia kell az építmény későbbi használatára (pl. karbantartásra, átépítésre, és lebontásra) vonatkozó tervet, ami egyértelműen magába foglalja a vonatkozó intézkedéseket és rendelkezéseket.

A dokumentációnak adatokat kell tartalmaznia többek között a felhasznált építőanyagokról, amelyek az épületen végzett későbbi munkák során veszélyt jelenthetnek a biztonságra és egészségre, a felhasznált előre gyártott elemek összekapcsolásáról és szétválasztásáról, a karbantartási munkákról (pl. az üvegtető, ablak megtisztításáról), az építmény külső munkahelyeinek elérési útjáról, az elektromos és gázvezetékek helyzetéről.

Az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló 191/2009. (IX. 15.) Kormány rendelet 33. § (3) bekezdés ch) pontja szerint a birtokbaadás (használatba vételi eljárás) során a fővállalkozó kivitelezőnek többek között ezt a dokumentációt is át kell adnia az építtetőnek.

o **MUNKAESZKÖZÖK, GÉPEK, BERENDEZÉSEK**

Melyek a munkavédelmi üzembe helyezésre kötelezett gépek?

Válasz: 1993. évi XCIII. tv a munkavédelemről 21.§ (2) bekezdése alá tartozó munkaeszközök:

„Az Mvt. 21. §-ának (2) bekezdése alá tartozó egyes veszélyes munkaeszközök jegyzékét az 5/1993. (XII. 26.) MüM rendelet 1/a. számú melléklet tartalmazza

1. A famegmunkálásra vagy a fához hasonló fizikai tulajdonsággal rendelkező anyagok

megmunkálására, húsfeldolgozásra vagy a húshoz hasonló fizikai tulajdonságokkal rendelkező anyagok feldolgozására szolgáló (egy- vagy többélű), következő típusú körfűrészek:

1.1. működés közben rögzített fűrészéllal/fűrészélekkel dolgozó fűrészgép, amely rögzített gépággal rendelkezik, és a munkadarabot kézi előtolással vagy leszerelhető gépi előtolással mozgatja;

1.2. működés közben rögzített fűrészlappal dolgozó fűrészgép, kézzel működtetett váltakozó mozgású fűrészpaddal vagy kocsival;

1.3. működés közben rögzített fűrészlappal dolgozó fűrészgép, amely a munkadarabot beépített mechanikus előtolással, kézi behelyezéssel és/vagy kivétellel mozgatja;

1.4. mozgó élű fűrészgép, amely a munkadarabot mechanikus előtolással, kézi behelyezés-sel és/vagy kivétellel mozgatja.

2. Faipari gyalugép kézi előtolással.

3. Faipari vastagsági gyalugép egyoldali megmunkálásra, amely beépített mechanikus előtolással rendelkezik, a munkadarab kézi behelyezésével és/vagy kivételével.

4. A következő típusú szalagfűrészek kézi behelyezéssel és/vagy kivétellel, famegmunkálásra és a fához hasonló fizikai tulajdonságokkal rendelkező anyagok megmunkálására, vagy húsfeldolgozásra és a húshoz hasonló fizikai tulajdonságokkal rendelkező anyagok feldolgozására:

4.1. működés közben rögzített éllel/élekkel dolgozó fűrészgép, rögzített vagy váltakozó mozgású fűrészpaddal vagy gépággal;

4.2. váltakozó mozgású kocsira szerelt éllel rendelkező fűrészgép.

5. Az 1-4. és a 7. pont szerinti gépek kombinált kivitelben famegmunkálásra és a fához hasonló fizikai tulajdonságokkal rendelkező anyag megmunkálására.

6. Faipari csapmarógép több szerszámtartóval, kézi előtolással.

7. Függőleges marógép kézi előtolással famegmunkálásra és a fához hasonló fizikai tulajdonságokkal rendelkező anyagok megmunkálására.

8. Faipari kézi láncfűrészgép.

9. Kézzel adagolt és ürített, fémek hidegátalakítására való sajtó, beleértve azt az élhajlítógépet is, amely mozgó elemeinek elmozdulása meghaladhatja a 6 mm-t, és a sebessége meghaladhatja a 30 mm/s értéket.

10. Műanyag-feldolgozó fröccsöntőgép vagy formázóprés a munkadarab kézi behelyezésével és/vagy kivételével.

11. Gumiipari fröccsöntőgép vagy formázóprés a munkadarab kézi behelyezésével és/vagy kivételével.

12. A következő föld alatti munkára szolgáló gépek:

12.1. mozdony és fékezőkocsi,

12.2. hidraulikus energiával működtetett alátámasztó biztosító berendezés.

13. Kézi adagolású háztartási hulladékgyűjtő teherjármű, amely présmechanizmussal van felszerelve.

14. Járműemelő.

15. Személyek vagy személyek és terhek emelésére szolgáló szerkezetek, amelyeknél fennáll a leesés veszélye több mint három méter magasságból.

16. Hordozható patronos rögzítő- és egyéb összekapcsoló gép.

További munkaeszközök:

17. Daruk és futómacskák gépi meghajtással.

18. Gépi hajtású emelőtargoncák.

19. Villamos emelődobok.

20. Rakodógépek, jövesztő-rakodógépek.

21. Mezőgazdasági és erdészeti traktorok.

22. Járműűirítés és -mozgatás különleges berendezései.

23. Személyszállításra használt folyamatos szállítóberendezések.”

Kötelező-e az üzemorvos részvétele a veszélyes gép munkavédelmi üzembe helyezését megelőző előzetes munkavédelmi vizsgálatban?

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (továbbiakban Mvt.) 21. § (3) bek. szerint a munkavédelmi üzembe helyezés feltétele a munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálat. E vizsgálat célja annak megállapítása, hogy a létesítmény, a munkahely, munkaeszköz, a technológia megfelel az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéshez szükséges tárgyi, személyi, szervezési, munkakörnyezeti feltételeknek, illetőleg teljesíti a vonatkozó szabályok szerinti követelményeket. - A vizsgálat elvégzése munkabiztonsági és munka-egészségügyi szaktevékenységnek minősül. E bekezdés értelmében a munkaeszköz esetében is szükségeltetik a Mvt. 8. §-ában meghatározott munka-egészségügyi szaktevékenység!

Mégsem egészen így van!

A Mvt. 58. § (1) bekezdése szerint a 21. § (3) bekezdésében – ide nem értve a munkaeszközöket - a munkáltató az előirt feladatainak ellátásához szakképesítéssel rendelkező személyeket (foglalkozás-egészségügyi szolgálat) köteles biztosítani. A két jogszabályhely összevetése alapján megállapítható, hogy „munkaeszköz” esetében nem kötelező a munka-egészségügyi szaktevékenység igénybevétele!

Milyen időközönként kell és kik végezhetik az emelőgépek és a gépi hajtású targoncák jogszabályokban, illetve szabványokban előirt különböző vizsgálatait?

Emelőgépek és gépi hajtású targoncák időszakos felülvizsgálatai

Az emelőgépeket üzembe helyezés után meghatározott időközönként időszakos vizsgálatoknak (szerkezeti vizsgálat, fővizsgálat és biztonsági felülvizsgálat) kell alávetni. Az időszakos biztonsági felülvizsgálat alkalmával vizsgálni kell, hogy az emelőgép szerkezeti kialakítása gépészeti és villamos berendezése, valamint az emelőgép biztonsági berendezései eredeti funkciójuknak megfelelően üzemelnek-e, környezetének jellemzői azonosak-e a tervezéskor és a gyártáskor figyelembevettel.

A fővizsgálat tartalmazza a szerkezeti vizsgálatot is, ezért a fővizsgálat egyben szerkezeti vizsgálat is. A biztonsági felülvizsgálat nem egyenértékű sem a fővizsgálattal, sem a szerkezeti vizsgálattal, de összevonható, azaz egy időben elvégezhető.

A szerkezeti és a fővizsgálatot - az emelőgép üzemi csoportszámának függvényében- legalább az alábbi táblázat szerinti időközönként el kell végezni. Különleges kialakítású és rendeltetésű emelőgép esetén a táblázatban feltüntetettől rövidebb időköz is előírható.

[Vonatkozó szabványok: MSZ 9721-1:2009 Emelőgépek időszakos vizsgálata

MSZ 16225:1985 Gépi hajtású targoncák időszakos vizsgálata]

Üzemi csoportszám Szerkezeti vizsgálat időköze Fővizsgálat időköze

	óra*	hónap	óra	hónap
1	1600	8	4800	24
2	1400	7	4200	21
3	1200	6	3600	18
4	800	4	2400	12
5	600	3	1800	9

*Működési idő; ha pontos vezetésére nincs mód, a táblázat szerinti naptári időközök a mérvadók

Az időszakos biztonsági felülvizsgálatot az üzemi csoportszámtól függetlenül legalább öt évenként vagy az emelőgép környezetének megváltozásakor (pl. a kiszolgált technológia megváltozásakor) kell elvégezni, kivéve, ha a gyártó ennél rövidebb gyakoriságot ír elő. [Vonatkozó jogszabály: 47/1999. (VIII.4.) GM rendelet Emelőgép Biztonsági Szabályzat kiadásáról 7.2.2.]

A vizsgálatok elvégzéséhez szükséges jogosultságok

Időszakos biztonsági felülvizsgálat

Az Mvt. 23. § (1) bek. előírása szerint: „...Az időszakos biztonsági felülvizsgálatot - kivéve a veszélyes technológia esetét - **szakirányú képzettséggel és munkavédelmi szakképzettséggel rendelkező személy** (munkabiztonsági szaktevékenység) vagy **külön jogszabályban erre feljogosított személy, illetve erre akkreditált intézmény végezheti...**”

Az Emelőgép Biztonsági Szabályzat kiadásáról szóló 47/1999. (VIII.4.) GM rendelet (továbbiakban: **EBSZ**) - mint **külön jogszabály** - az I. fejezet 7.2.10. pontjában az **emelőgép szakértőt** is feljogosítja az **EBSZ** hatálya alá tartozó emelőgépek időszakos biztonsági vizsgálatának elvégzésére.

Fővizsgálat

Az **EBSZ** I. fejezet 7.2.10. pontja alapján végezheti:

- **emelőgép szakértő;**
- **emelőgép ügyintéző,** kivéve az 1000 kg-nál nagyobb megengedett teherbírású emelőgépet és az olyan emelőgépet, amelynél a kezelői munkahely az emelőkocsin van és a kocsi 1,5 m-nél magasabbra emelhető.

Szerkezeti vizsgálat

Az **EBSZ** I. fejezet 7.2.10. pontja alapján végezheti:

- **emelőgép szakértő;**

- emelőgép ügyintéző;
- emelőgép vizsgáló.

o MUNKABALESETEK, FOGLALKOZÁSI MEGBETEGEDÉSEK, FOKOZOTT EXPOZÍCIÓ, JEGYZŐKÖNYV

Mit nevezünk munkabalesetnek?

Válasz: 1993. évi XCIII tv. 87. § (3) bekezdése

87.§ (3) „Munkabaleset: az a baleset, amely a munkavállalót a szervezett munkavégzés során vagy azzal összefüggésben éri, annak helyétől és időpontjától és a munkavállaló (sérült) közrehatásának mértékétől függetlenül.

A munkavégzéssel összefüggésben következik be a baleset, ha a munkavállalót a foglalkozás körében végzett munkához kapcsolódó közlekedés, anyagvételezés, anyagmozgatás, tisztálkodás, szervezett üzemi étkeztetés, foglalkozás-egészségügyi szolgáltatás és a munkáltató által nyújtott egyéb szolgáltatás stb. igénybevétele során éri.

Nem tekinthető munkavégzéssel összefüggésben bekövetkező balesetnek (munkabalesetnek) az a baleset, amely a sérültet a lakásáról (szállásáról) a munkahelyére, illetve a munkahelyéről a lakására (szállására) menet közben éri, kivéve, ha a baleset a munkáltató saját vagy bérelt járművével történt.”

Mit nevezünk üzemi balesetnek?

Az üzemi baleset fogalmát a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény az alábbiakban határozza meg.

52. § (1) Üzemi baleset az a baleset, amely a biztosítottat a foglalkozása körében végzett munka közben vagy azzal összefüggésben, illetőleg munkába vagy onnan lakására (szállására) menet közben éri. Üzemi baleset az is, amely a biztosítottat közcélú munka végzése vagy egyes társadalombiztosítási ellátások igénybevétele során éri.

(2) A társadalombiztosítási ellátás igénybevétele során bekövetkezett balesetek közül üzeminek az számít, amely a biztosítottat keresőképtelenségének vagy rokkantságának, továbbá az egészségkárosodás mértékének, rehabilitálhatóságának az elbírálása céljából elrendelt, illetőleg a keresőképesse váláshoz szükséges egyéb vizsgálaton vagy kezeléssel történt megjelenésével összefüggésben érte.

53. § (1) Nem üzemi baleset az a baleset, amely

- a) kizárólag a sérült ittassága miatt, vagy
- b) munkahelyi feladatokhoz nem tartozó, engedély nélkül végzett munka, engedély nélküli járműhasználat, munkahelyi rendbontás során, vagy
- c) a lakásról (szállásról) munkába, illetőleg a munkából lakásra (szállásra) menet közben, indokolatlanul nem a legrövidebb útvonalon közlekedve, vagy az utazás indokolatlan megszakítása során történt.

(2) Az, aki sérülését szándékosan okozta, vagy az orvosi segítség igénybevitelével, illetőleg a

baleset bejelentésével szándékosan késlekedett, az egészségbiztosítás baleseti ellátásaira nem jogosult.

Az üzemi baleset kivizsgálásában a munkáltató nem vesz részt.

Nem keverendő össze a munkabalesettel, amelyet az Mvt. – a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény – fogalmaz meg.

87. § E törvény alkalmazásában

1/A. Baleset: az emberi szervezetet ért olyan egyszeri külső hatás, amely a sérült akaratától függetlenül, hirtelen vagy aránylag rövid idő alatt következik be és sérülést, mérgezést vagy más (testi, lelki) egészségkárosodást, illetőleg halált okoz.

3. Munkabaleset: az a baleset, amely a munkavállalót a szervezett munkavégzés során vagy azzal összefüggésben éri, annak helyétől és időpontjától és a munkavállaló (sérült) közrehatásának mértékétől függetlenül.

A munkavégzéssel összefüggésben következik be a baleset, ha a munkavállalót a foglalkozás körében végzett munkához kapcsolódó közlekedés, anyagvételezés, anyagmozgatás, tisztálkodás, szervezett üzemi étkeztetés, foglalkozás-egészségügyi szolgáltatás és a munkáltató által nyújtott egyéb szolgáltatás stb. igénybevétele során éri.

Nem tekinthető munkavégzéssel összefüggésben bekövetkező balesetnek (munkabalesetnek) az a baleset, amely a sérültet a lakásáról (szállásáról) a munkahelyére, illetve a munkahelyéről a lakására (szállására) menet közben éri, kivéve, ha a baleset a munkáltató saját vagy bérelt járművével történt.

Konkrét példára vonatkozóan: Ha a dolgozó a bejáratnál kuszorban megbotlik, elesik (akár munkába menet, akár onnan hazafelé, és akkor szenved sérülést) akkor:

- a) munkabaleset: ha a dolgozó a munkáltató területére esik
- b) üzemi baleset ha a dolgozó a közterületre esik
- c) magán baleset: ha magán területre esik.

A kölcsönzött munkavállaló, ha munkabalesetet szenved, melyik munkáltató kötelessége a kivizsgálás, bejelentés?

A Munka Törvénykönyve (2012. évi I. törvény, a (továbbiakban: Mt.) 218. § (4) bekezdése szerint „a kölcsönzés időtartama alatt a munkavállaló munkavédelmével kapcsolatos kötelezettségeket a kölcsönvevő gyakorolja és teljesíti.”

A Munkavédelemről szóló törvény (1993. évi XCIII. törvény a továbbiakban: Mvt.) 87. § 8. pontja szerint: ”Munkáltatónak kell tekinteni a munkaerő-kölcsönzés keretében átengedett munkavállalót kölcsönvevőként foglalkoztatót”.

A Mvt. végrehajtására kiadott 5/1993. (XII.26.) MüM rendelet 10. § (3) bekezdés szerint „belföldön más munkáltatóhoz történt kirendelés (kiküldetés), munkaerő-kölcsönzés, illetve a nem magyarországi székhelyű munkáltató által foglalkoztatott munkavállalót magyarországi székhelyű munkáltatónál ért munkabaleset esetén a munkabaleset kivizsgálásával, bejelentésével és nyilvántartásával kapcsolatos kötelezettségek teljesítéséért – a kirendelő (kiküldő) munkáltató, a kölcsönbeadó, illetve a foglalkoztató munkáltató egyidejű értesítése mellett - a sérült munkáját közvetlenül irányító munkáltató a felelős.”

Mind a három hivatkozott jogszabályhely összhangban, de önmagában is egyértelműen meghatározza az átgondolt dolgozóval kapcsolatos, a munkabalesettel összefüggő feladatokat, ezért minden esetben azt kell vizsgálni, hogy ki tekinthető a munkáltatónak.

Munkabaleset bekövetkezte esetén milyen bejelentési és vizsgálati kötelezettségei vannak a munkáltatónak?

Válasz: 1993. évi XCIII tv. 64. § (1) bekezdés, 5/1993. (XII. 26.) MüM rendelet. 6. § (1), (2), 7. §, 8. §, 9. §.

64.§ (1) „ A munkabalesetet és a foglalkozási megbetegedést - ideértve a fokozott expozíciós eseteket - be kell jelenteni, ki kell vizsgálni, és nyilvántartásba kell venni. ”

5/1993. (XII. 26.) MüM rendelet 5. § (1), (2), (3) bekezdés;

(1) „A munkáltató minden munkabalesetet, ideértve a bányászati munkabalesetet is (a továbbiakban együttesen: munkabaleset), a bekövetkezését követően köteles haladéktalanul nyilvántartásba (a továbbiakban: munkabaleseti nyilvántartás) venni. ”

(2) „A munkabaleseti nyilvántartás - az Mvt. 64. § (3) bekezdésében megjelölteken túlmenően - az alábbi adatokat tartalmazza:

a) a munkabaleset - minden évben 1-es sorszámmal kezdődő - számát;

b) a sérült munkakörét;

c) a sérülés időpontját, helyszínét, jellegét, rövid tényállását;

d) a sérült ellátására tett intézkedést;

e) annak tényét, hogy a sérült folytatta-e a munkáját. ”

(3) „A munkabaleseti nyilvántartást a munkáltató székhelyén vagy a munkáltató nyilvántartását vezető szervezeténél (irodánál) összesítve, és minden területileg elkülönült szervezeti egységénél külön-külön vezetni kell. A munkáltató azon szervezeti egységénél, ahol időszakosan és rövid időtartamban történik a munkavégzés, így különösen a kizárólag irattárolásra, műszeres vagy egyéb ellenőrzésre szolgáló egységnél, telephelyen, nem kötelező munkabaleseti nyilvántartást vezetni. ”

5/1993. (XII. 26.) MüM rendelet. 6. § (1), „A munkáltatónak a munkaképtelenséget okozó munkabalesetet - az arról történő tudomásszerzését követően - haladéktalanul ki kell vizsgálnia. A vizsgálat megállapításait olyan részletesen kell rögzíteni - tanúk meghallgatásáról készült jegyzőkönyvvel, helyszínrajzzal, fényképpel stb. -, hogy az alkalmas legyen a munkabaleset okainak felderítésére és vita esetén a tényállás tisztázására. ”

(2) Az (1) bekezdésben leírt vizsgálat dokumentációját a munkabaleseti nyilvántartásban szereplő sorszámmal kell ellátni. Ezt a sorszámot a munkabaleseti jegyzőkönyvön is fel kell tüntetni.

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 5/1993. (XII. 26.) MüM rendelet. 7. §-a (1) bekezdés szerint: „A súlyos munkabalesetet a munkáltatónak - telefonon, telefaxon, e-mailben vagy személyesen - haladéktalanul be kell jelentenie a rendelkezésre álló adatok közlésével a munkabaleset helyszíne szerint illetékes fővárosi és megyei kormányhivatal munkavédelmi és munkaügyi szakigazgatási szerve munkavédelmi felügyelősege (a továbbiakban: munkavédelmi felügyelőség) felé, amely a bejelentést azonnal továbbítja a Nemzeti Munkaügyi Hivatal munkavédelmi és munkaügyi igazgatóságának. ”

(2) bekezdés: „Olyan munkahelyen, ahol különböző munkáltatók munkavállalókat egyidejűleg foglalkoztatnak és a sérült munkáltatója a munkabaleset bekövetkezésekor nem azonosítható,

a súlyos munkabaleset bejelentési kötelezettsége tekintetében az ellenkező bizonyításáig vélelmezni kell, hogy a sérült munkavállaló munkáltatója „

(3) bekezdés: „Súlyos munkabaleset esetén a munkáltató a munkavédelmi felügyelőség megérkezéséig köteles a baleseti helyszínt a mentést követően balesetkori állapotában megőrizni. Ha a balesetkori állapot megőrzése további súlyos veszélyhelyzetet idézne elő vagy jelentős anyagi kárral járna, akkor a baleseti helyszínről fényképet, videofelvételt vagy egyéb, a munkabaleset kivizsgálását elősegítő dokumentumot kell készíteni.”

5/1993. (XII. 26.) MüM rendelet. 8. § „A kivizsgálás során nyert adatokat, tényeket a 4/a. számú melléklet szerinti „munkabaleseti jegyzőkönyv”-ben, a munkabalesetből eredő munkaképtelenségnek a beküldési határidőt követően megállapított időtartamát a 4/b. számú melléklet szerinti „módosító munkabaleseti jegyzőkönyv”-ben (a továbbiakban együtt: jegyzőkönyv) kell rögzíteni. Ha a sérült állapota vagy a baleset jellege miatt a vizsgálatot az adatszolgáltatás időpontjáig nem lehet befejezni, akkor azt a jegyzőkönyvben meg kell indokolni.”

(2) A jegyzőkönyvet minden sérültről külön-külön, az 5. számú mellékletben foglaltak alapján kell kiállítani.

5/1993. (XII. 26.) MüM rendelet 9. § „(1) A munkáltató köteles a kivizsgálás befejezésekor, de legkésőbb a tárgyhót követő hónap 8. napjáig megküldeni a jegyzőkönyvet

a) a sérültnek, halála esetén hozzátartozójának;

b) a halált, illetve a három napot meghaladó munkaképtelenséget okozó munkabalesetről a munkabaleset helyszíne szerint illetékes munkavédelmi felügyelőségnek, illetve a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal (a továbbiakban: MBFH) munkabaleset helyszíne szerint illetékes területi szervének;

c) külföldi kiküldetés, külszolgálat, munkaerő-kölcsönzés esetén a magyarországi székhelyű munkáltató magyar munkavállalójának a b) pont szerinti munkabalesetéről a munkáltató székhelye szerint illetékes munkavédelmi felügyelőségnek, illetve az MBFH munkáltató székhelye szerint illetékes területi szervének;

d) a társadalombiztosítási kifizetőhelynek, ennek hiányában az illetékes regionális egészségbiztosítási pénztárnak (kirendeltségnek);

e) munkaerő-kölcsönzés, kirendelés esetén a kölcsönbeadó, kirendelő munkáltatónak.

(2) Súlyos munkabaleset esetén az (1) bekezdés szerinti határidő indokolt esetben 30 nappal meghosszabbítható.

(3) A súlyos munkabalesetről készített jegyzőkönyvnek a munkavédelmi felügyelőséghez történő megküldésekor másolatban mellékelni kell a munkáltatói balesetvizsgálat teljes dokumentációját így különösen:

a) a meghallgatási jegyzőkönyveket,

b) a szakmai képzettséget igazoló dokumentumot,

c) a kezelési jogosultságot igazoló dokumentumot,

d) az egészségügyi alkalmasságot igazoló dokumentumot,

e) az üzembe helyezést dokumentáló iratot,

f) időszakos biztonsági felülvizsgálatot dokumentáló iratot,

g) a kockázatértékelést dokumentáló iratot,

h) fényképfelvételeket, videófelvételeket,

i) a belső szabályzatok vonatkozó részeit.”

Ha a baleseti táppénzen lévő dolgozó más okból is munkaképtelen lesz, milyen táppénzre jogosult?

A munkabalesetet („üzemi baleset” az egészségbiztosítási fogalom szerint) szenvedett munkavállaló a munkaképtelensége idejére baleseti táppénzre jogosult. Az egyéni és a társas vállalkozó baleseti táppénzének alapját a táppénzre vonatkozó rendelkezések szerint kell megállapítani, amely a táppénz alapját képező átlagjövedelem 100 százaléka, úti baleset esetén annak 90 százaléka. (A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII törvény - továbbiakban Ebtv. - 55. §.)

Előfordulhat olyan eset, hogy a baleseti ellátás ideje alatt, a munkavállaló egyéb, a balesettel nem összefüggő egészségügyi okból szintén munkaképtelenné válik.

Ugyanazon biztosítási jogviszony alapján egyidejűleg nem jár táppénz és baleseti táppénz, csak egyiket lehet igénybe venni. Az egészségbiztosítási törvény lehetőséget nyújt, hogy a biztosított választhat az ellátások között. (Ebtv. 39. §) Ha a baleseti táppénz a kedvezőbb a munkavállaló részére, akkor addig kapja a baleseti ellátást, amíg balesetével összefüggésben fennáll a munkaképtelensége. Ha ebben változás történik, a baleseti táppénzt meg kell szüntetni és újabb ellátást kell megállapítani.

Jogosult-e az OEP a munkabalesettel kapcsolatban a munkáltatót megtérítésre kötelezni?

A munkabalesetek – amit a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (továbbiakban Ebtv.) az 52. § (1) bek. szerint üzemi balesetként definiál - jelentős részében az Országos Egészségbiztosítási Pénztár a sérüléssel kapcsolatos baleseti ellátási költségeinek megtérítésére kötelezi a munkáltatót. Kérdésként merül fel, hogy jogszerű-e ez az eljárás?

Az Ebtv. 67. § (1)-(2) bek. szerint a foglalkoztató köteles megtéríteni az üzemi baleset miatt felmerült egészségbiztosítási ellátást, ha a baleset annak a következménye, hogy ő vagy megbízottja a reá nézve kötelező munkavédelmi szabályokban foglalt kötelezettségének nem tett eleget, illetőleg ő vagy alkalmazottja a balesetet szándékosan idézte elő.

Munkaerő-kölcsönzés esetén foglalkoztató alatt a Munka Törvénykönyve 217. § alapján a munkáltatói jogkör megosztására vonatkozó megállapodás alapján a kölcsönzött és a kölcsönbe adót is érteni kell.

A foglalkoztatóknak a baleseti ellátás megállapításához bejelentési, nyilvántartási, adatszolgáltatási kötelezettségük van az egészségbiztosítási igazgatási szervek felé. A megtérítési követelést az egészségbiztosító határozatban közli a munkáltatóval. A kibocsátott fizetési meghagyással szemben bírósághoz fordulhat a kötelezett.

Munkabaleset esetén jár-e a sérült dolgozónak kártérítés?

Az 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről a 87. § 3. pontjában azt a balesetet minősíti munkabalesetnek, amely a munkavállalót a szervezett munkavégzés során vagy azzal összefüggésben, ill. a foglalkozás körében végzett munkához kapcsolódóan éri. Ennek megfelelően a munkabaleset a munkaviszonnyal összefüggésben van, és a balesettel kapcsolatos kár, kárigény érvényesítésére ad okot.

A Munka Törvénykönyve (2012. évi I. törvény, a továbbiakban Mt.)

166. § (1) A munkáltató köteles megtéríteni a munkavállalónak a munkaviszonnyal összefüggésben okozott kárt.

(2) Mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy

a) a kárt az ellenőrzési körén kívül eső olyan körülmény okozta, amellyel nem kellett számolnia és nem volt elvárható, hogy a károkozó körülmény bekövetkezését elkerülje vagy a kárt elhárítsa, vagy

b) a kárt kizárólag a károsult elháríthatatlan magatartása okozta.

(3) A munkavállaló 53. §-ban foglaltak szerinti más munkáltatónál történő foglalkoztatása esetén a munkáltatók egyetemlegesen felelnek.

A munkáltató nem köteles a károsultat (sérültet) felhívni kárigénye előterjesztésére.

A másodállásban munkabalesetet szenvedett milyen baleseti ellátásra jogosult?

Ha a munkáltató a főállású munkaviszonya mellett mellékállású munkaviszonyban dolgozik, akkor a foglalkoztatásával kapcsolatban a mellékállásában ugyanazok a munkaügyi szabályok érvényesek, mint a főállásában.

A mellékállás is szervezett munkavégzés és érvényes a Munkavédelmi törvény! (1993. évi XCIII. tv.) Az ezen jogviszonyban bekövetkezett munkabalesetet a munkáltató (a mellékállású) köteles kivizsgáltatni, a munkabaleseti jegyzőkönyvet felvenni és az illetékesek felé továbbítani! A munkavállaló biztosított, a munkaképtelenség idejére baleseti ellátásra jogosult. A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (a továbbiakban Ebtv.) 56. § (1) bekezdés szerint a biztosított baleseti táppénzre abban a jogviszonyban jogosult, amelyben az üzemi baleset éri.

Természetesen a baleset következtében a főállásában is munkaképtelen a munkavállaló. Az Ebtv.-nek megfelelően a mellékállásában baleseti táppénzre, a főállásában ezen időtartamra táppénzre jogosult.

A keresőképtelenségről szóló háziiorvosi igazolás nem tehet különbséget főállás és másodállás között, és a keresőképtelenségi táppénz jellegére utaló kód is „4” (egyéb baleset) illetve a kifizetőhely (vagy MEP) határozata után „1” (üzemi baleset) lehet. Ebből következik, hogy a főállású munkáltató is értesül a táppénzes állomány baleseti jellegéről és az Ebtv. végrehajtásáról szóló 217/1997. (XII. 1.) Kormányrendelet 47. § (1) bekezdése szerint nyilatkoztatni fogja a biztosítottat a részéről üzemi balesetnek nem minősülő balesetről. A két egymástól eltérő táppénz érvényesítése külön-külön eljárást igényel.

o KÓROKI TÉNYEZŐK (fizikai, biológiai, kémiai, ergonómiai)

A munkáltató azbeszt tartalmú épület bontása esetére vonatkozó bejelentési kötelezettsége.

12/2006. (III. 23.) EüM rendelet az azbeszttel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók védelméről

1. § E rendelet előírásait a szervezett munkavégzés keretében végzett minden olyan tevékenységre alkalmazni kell, amikor a munkavégzés során a munkavállalók azbesztből vagy azbeszttartalmú termékből, illetve azbeszttartalmú termékkel végzett tevékenységből származó kockázatnak (azbesztexpozíciónak) ténylegesen vagy feltételezhetően ki vannak téve.

4. § (1) Az 1. § szerinti minősülő tevékenységet a munkáltatónak a munka megkezdése előtt 15 nappal írásban be kell jelentenie az Országos Munkavédelmi és Munkaügyi

Főfelügyelőség munkavégzés helye szerint illetékes területi munkavédelmi felügyelőségének (a továbbiakban együtt: munkavédelmi felügyelőség) nyilvántartásba vétel céljából.

(2) A bejelentés adattartalma a következő:

- a) a munkáltató neve, székhelye, elérhetősége;*
- b) a munkavégzés pontos helye;*
- c) a kezelt azbeszt fajtája és mennyisége;*
- d) az azbeszttel kapcsolatos tevékenységek és eljárások;*
- e) az érintett munkavállalók száma;*
- f) a munkavégzés kezdete és időtartama;*
- g) a munkavállalókat érő azbesztexpozíció korlátozására megtett, illetve tervezett intézkedések;*
- h) azbesztmentesítés esetén a munkahelyen, illetve annak közvetlen környezetében egyidejűleg folytatott tevékenységek;*
- i) az azbesztszennyezettség mértékének ellenőrzését végző, a 6. § (3) bekezdés szerinti szervezet.*

(3) Azbeszttartalmú épület bontása, valamint azbesztnek vagy azbeszttartalmú terméknek építményből, létesítményből, szerkezetből, járműből (hajóból) történő eltávolítása esetén a bejelentéshez a 11. §-ban előírt munkatervet mellékelni kell.

(4) Az (1) bekezdés szerinti bejelentést 3 példányban kell benyújtani, a bejelentés nem mentesít a külön jogszabályban az azbeszttel mint veszélyes, rákkeltő anyaggal kapcsolatos más jelentési kötelezettség alól.

(6) Amennyiben az (1) bekezdés szerinti bejelentést követően a munkakörülményekben bekövetkező változás várhatóan megnöveli az azbesztből, illetve azbeszttartalmú termékből származó porexpozíciót, úgy új bejelentést kell benyújtani.

(8) Közmű meghibásodása miatt végzett, előre nem tervezhető, azbesztexpozíció kockázatával járó munkavégzés esetén az (1) bekezdés szerinti bejelentést a munka megkezdését követő három munkanapon belül kell megtenni.

11. § (1) Azbesztet, azbeszttartalmú terméket tartalmazó épület, létesítmény, szerkezet bontása, illetve azbesztnek vagy azbeszttartalmú terméknek építményből, létesítményből, szerkezetből, járműből (hajóból) történő eltávolítása előtt a munkáltatónak munkatervet kell készítenie. A munkáltató a munkatervben meghatározza azokat az intézkedéseket, amelyek a munkavállalók munkahelyi biztonságát és egészségvédelmét - az azbeszt eltávolításával és a hulladék kezelésével kapcsolatosan tekintettel a környezet védelmére is - garantálják. A munkatervet a 4. § (2) bekezdés szerinti bejelentéshez mellékelni kell.

(2) Az (1) bekezdés szerinti munkatervnek legalább a következőket kell tartalmaznia:

- a) a munkavégzés pontos helye,*
- b) a munka jellege és várható időtartama,*
- c) az azbeszt, illetve az azbeszttartalmú termék eltávolításának kötelezettsége a bontási munka megkezdése előtt, kivéve, ha az előzetes eltávolítás ésszerűtlen - mert nagyobb kockázatot jelentene a munkavállalók részére, mint az eredeti helyén hagyása -, úgy ennek indokolása,*
- d) a bontási technológia, illetve az alkalmazott módszerek részletes leírása, az alkalmazott munkaeszközök és a karbantartásukat tanúsító igazolások,*
- e) a 10. § (1) bekezdés a) pontja szerinti egyéni védőeszköz szükségessége, kiválasztásának szempontjai,*
- f) a munkavállalók védelmére és dekontaminálására, illetve a munkavégzés hatókörében tartózkodók védelmére szolgáló eszközök felsorolása, jellemzése,*
- g) az azbesztből, illetve azbeszttartalmú termékből keletkező porok a munkaterületen kívülre jutásának megakadályozására szolgáló intézkedések,*
- h) a tevékenység befejezését követően az azbesztexpozíció megszűnésének igazolása*

levegőtisztasági vizsgálattal,

i) nyilatkozat arról, hogy a tevékenység végzéséhez szükséges, 12. § szerinti szakmai ismeretek biztosítottak.

(3) A munkaterv munkavédelmi és munkabiztonsági előírásainak elkészítése munkabiztonsági és munka-egészségügyi szaktevékenységnek minősül.

12. § (1) Azbeszttel, azbeszttartalmú termékkel végzett bontási vagy mentesítési munka megkezdése előtt a munkáltatónak nyilatkoznia kell, hogy a tevékenység végzéséhez szükséges szakmai ismeretek biztosítottak, illetve építési engedélyezéshez kötött tevékenység végzésére jogosult.

(2) A szakmai ismeret biztosítottnak tekinthető, ha a munkáltató a tevékenység végzését megelőző három évben rendszeresen és igazolhatóan az (1) bekezdés szerinti bontási vagy mentesítési tevékenységet végzett.

Kötelező védőoltás a kullancscsípés elleni védekezésésként?

A veszélyeztetett munkahelyeken kötelezheti-e a munkáltató a dolgozókat a védőoltás elfogadására, az oltást megtagadó munkavállaló eltiltható-e a munkavégzéstől?

Mint közzismert, a kullancs-encephalitis (encephalitis=agyvelőgyulladás) kórokozója a kullancs által terjesztett vírus. A vírus a kullancs csípése után néhány órával kerül a szervezetbe. A kórokozó a vérárammal jut az agyba és betegséget, agyvelőgyulladást okoz. Megfelelő kezelés mellett 3-4 hét alatt maradványtünetek nélkül gyógyul, de előfordulhat végleges izombénulás, nagyon ritkán halál is. A terjedési időszaka leginkább áprilistól októberig tart és különösen a mezőgazdasági vagy erdőgazdasági szabad területen munkát végzőket veszélyeztet. A hatékony védelmet a betegség megelőzése jelenti, amit megfelelő időben beadott. védőoltással lehet biztosítani.

A biológiai tényező hatásának kitett munkavállalók egészségének védelméről szóló 61/1999. (XII. 1.) EüM. rendelet a 13. §-ban kötelezi a munkáltatókat, hogy írásban határozzák meg azoknak a munkavállalóknak a körét, akiknek speciális védelmi intézkedések szükségesek, így különösen ahol védőoltás biztosítása indokolt. (Ilyen a kullancs-encephalitis elleni védőoltás is.) A munkáltatónak – a foglalkoztatás feltételeként – a munkavállaló számára a védőoltást fel kell ajánlania. A munkavállalót tájékoztatni kell a védőoltás elmaradásának lehetséges következményeiről. A védőoltást térítésmentesen kell biztosítani.

Az Erdészeti Biztonsági Szabályzat kiadásáról szóló 15/1989. (X. 8.) MÉM rendelet 1.7. pontja szerint „az erdészeti tevékenységet végző dolgozókat tájékoztatni kell a kullancscsípés elleni védekezés, illetve a kullancsnak a bőrből való eltávolításának módjáról. A kullancs terjesztette agyhártyagyulladás vírusgócaként nyilvántartott körzeteket a dolgozókkal ismertetni kell és az ott munkát végző állandó és időszakos szerződéses, szellemi és fizikai dolgozók védőoltását – az ÁNTSZ-szel egyeztetett ütemezésben – meg kell szervezni. A vírusgócokban március 1. és október 31. között a védőoltásban – beleértve az emlékeztető oltást is – részesülteket, akik ezt oltási bizonyítvánnyal igazolni tudják, alkalmazáskor előnyben kell részesíteni. A be nem oltott dolgozókat figyelmeztetni kell az oltás nélkül végzett munka veszélyeire.”

Képernyő előtti munkavégzés során az óránként biztosított 10 perces szünetben megengedhető-e hogy a dolgozó továbbra is a képernyő előtt magánlevelezést, vagy magán-jellegű internetezést folytasson?

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (továbbiakban: Mvt.) 60. § (1) bekezdésében a munkavállaló kötelezettségeit tekintve előírja, hogy: „A munkavállaló csak a biztonságos munkavégzésre alkalmas állapotban, a munkavédelemre vonatkozó szabályok, utasítások megtartásával, a munkavédelmi oktatásnak megfelelően végezhet munkát. A munkavállaló köteles munkatársaival együttműködni, és munkáját úgy végezni, hogy ez saját vagy más egészségét és testi épségét ne veszélyeztesse.”

A képernyő előtti munkavégzés minimális egészségügyi és biztonsági követelményeit az 50/1999. (XI. 3.) EüM rendelet tartalmazza, amelynek 4. § (1) bekezdése szerint: „A munkáltató a munkafolyamatokat úgy szervezi meg, hogy a folyamatos képernyő előtti munkavégzést óránként legalább tízperces - a (2) bekezdésben foglalt esetkör kivételével össze nem vonható - szünetek szakítsák meg, továbbá a képernyő előtti tényleges munkavégzés összes ideje a napi hat órát ne haladja meg.”

A munkaszervezési intézkedés célja, hogy a szünetek beiktatásával biztosított legyen a szervezet (elsősorban a látószervek) regenerálódása, ezáltal a számítógépek monitorjainak és más képernyős eszközöknek az egészséget károsító - elsősorban látásromlást előidéző - hatásai kivédhetők legyenek.

A munkavédelemre vonatkozó szabályok előírásait munkáltatóknak és munkavállalóknak egyaránt be kell tartani, ennek értelmében a folyamatos képernyő előtti munkavégzést megszakító szünetek során képernyő előtti tevékenységet sem hivatali, sem magáncéllal nem lehet végezni.

Egészségügyi szolgáltató tevékenység során használt éles, hegyes munkaeszközökkel kapcsolatos teendők

Az egészségügyi szolgáltatás során használt, éles vagy hegyes munkaeszközök által okozott sérülések megelőzésére, az ilyen eszközök használatából eredő kockázatok kezelésére, valamint az egészségügyi tevékenységet végző személyek tájékoztatására és képzésére vonatkozó követelményekről szól az 51/2013. (VII. 15.) EMMI rendelet.

A rendeletet hatálya kiterjed:

1. Az egészségügyi szolgáltatókra.
2. A szolgáltatókkal közalkalmazotti jogviszonyban, munkaviszonyban, közszolgálati jogviszonyban, kormányzati szolgálati viszonyban, valamint szolgálati jogviszonyban foglalkoztatott, egészségügyi tevékenységet végző természetes személyekre.
3. Az üzemeltetést biztosító, a szolgáltatóval munkajogi kapcsolatban álló természetes személyekre (pl.: karbantartó, takarító).
4. A gyakornokokra, a gyakorlati idejüket töltő diákokra, tanulóokra.

A munkáltató feladatai:

1. Kockázatértékelés
2. Területileg illetékes Munkavédelmi Felügyelőséghez bejelentés megtétele.
3. Munkavédelmi oktatás, (írásban dokumentálva):
 - a. Előzetes: a dolgozó munkába lépése előtt.
 - b. Ismétlődő: évente.
 - c. Soron kívüli: éles, hegyes tárgy okozta sérülést követően, valamint új kockázatok megjelenésekor, a kockázatok megváltozásakor.
4. Munkavédelmi intézkedések a sérülések megelőzése, kiküszöbölése, számának csökkentése érdekében.
5. Éles, hegyes eszköz okozta sérülés esetén gondoskodni kell az azonnali megfelelő sebellátásról, esetleges védőoltás, megelőző gyógykezelés, valamint az egészségügyi okokból

javasolt, szükséges orvosi vizsgálatok, valamint az azonnali vagy időszakos szűrővizsgálatok elvégzéséről.

6. Foglalkozás-egészségügyi alapellátóján keresztül a sérült munkavállaló egészségi állapotának figyelemmel kísérése, és részvétel a dolgozó esetleges rehabilitációjában.

A munkavállaló kötelezettsége:

1. A sérülés azonnali jelentése a munkáltató számára.
2. Részvétel a munkavédelmi oktatásokon.

A kockázatértékelést az alábbiak szerint kell elvégezni.

1. Az első kockázatértékelést a működési engedély, vagy a módosított működési engedély jogerőre emelkedésétől számított 3 hónapon belül.
2. A már működő egészségügyi szolgáltatónak a biológiai kockázatértékelés éves lejáratakor, a soron következő biológiai kockázatértékeléssel együtt kell elkészíteni.
3. Évente kockázatértékelést kell végezni.
4. Soron kívül új kockázatértékelést szükséges készíteni, ha a munkakörülmények változása a kockázatok változását okozzák.

Ha a kockázatértékelés a munkavállaló biztonságát vagy egészségét veszélyeztető kockázat jelenlétét megállapítja, az egészségügyi szolgáltatónak a telephelye szerint illetékes fővárosi és megyei kormányhivatal munkavédelmi felügyelőségének elektronikus vagy egyéb úton meg kell küldeni a kockázatértékelést, valamint a bejelentést, melynek az alábbiakat kell tartalmazni:

1. az egészségügyi szolgáltató nevét, székhelyét, a bejelentéssel érintett telephelyét, az adószámát, illetve adóazonosító jelét, a munkáltató és az érintett telephely TEÁOR számát;
2. a kockázatnak kitett munkavállalók számát;
3. a kockázatnak kitett munkavállalók foglalkozási csoportjai (FEOR kód) és a munkaköri tevékenységek felsorolását;
4. a munkavállalók biztonsági és egészségvédelmi képviselőjének nevét, beosztását, és
5. a megtett megelőző intézkedéseket.

A már működő egészségügyi szolgáltató a kockázatértékelés elkészítését követően teszi meg a bejelentést.

o SZAKTEVÉKENYSÉGEK

Milyen szakember készítheti el az egyéni védőeszköz-juttatás írásos belső rendjét?

Válasz: 1993. évi XCIII tv. 56. §.

56. § „... E feladat ellátása munkabiztonsági és munka-egészségügyi szaktevékenységnek minősül.”

8. §. A munkáltató a munkabiztonsági szaktevékenységnek minősített feladatokat csak külön jogszabályban meghatározott munkavédelmi - a bányászat területén bányászati -, a munkaegészségügyi szaktevékenységnek minősített feladatokat pedig munkaegészségügyi [foglalkozás-orvostan (üzemorvostan), munkahigiéne, közegészség-tan-járványtan, megelőző orvostan és népegészség-tan] szakképesítéssel rendelkező személlyel végeztetheti.

Melyek a kockázatértékelés elkészítésének szempontjai és szabályai?

A kockázatértékelés elkészítésére vonatkozó jogszabályok: az általános előírásokat a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Mvt.) 54. §-a tartalmazza. A kockázatértékelés során figyelembe kell venni az egyes munkahelyi kóroki tényezők (pl. veszélyes anyagok/keverékek, biológiai tényezők, zajexpozíció stb.) hatásának kitett munkavállalók védelméről szóló külön jogszabályokban meghatározott szempontokat is. A kémiai biztonságra vonatkozó előírásokat a munkahelyek kémiai biztonságáról szóló 25/2000. (IX. 30.) EüM-SzCsM együttes rendelet (továbbiakban EüM-SzCsM rendelet) 5. §-a, a biológiai kóroki tényezőkre vonatkozó előírásokat a biológiai tényezők hatásának kitett munkavállalók egészségének védelméről szóló 61/1999. (XII. 1.) EüM rendelet (a továbbiakban: EüM rendelet) 3. §-a, a zajexpozícióra vonatkozó előírásokat pedig a munkavállalókat érő zajexpozícióra vonatkozó minimális egészségi és biztonsági követelményekről szóló 66/2005. (XII. 22.) EüM rendelet 4. és 7. §-a tartalmazza.

A kockázatértékelés elkészítésében munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenységre jogosult szakembernek is részt kell venni.

Az Mvt. 54. § (2) bekezdése alapján „A munkáltatónak rendelkeznie kell kockázatértékeléssel, amelyben köteles minőségileg, illetve szükség esetén mennyiségileg értékelni a munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatokat, különös tekintettel az alkalmazott munkaeszközökre, veszélyes anyagokra és keverékekre, a munkavállalókat érő terhelésekre, valamint a munkahelyek kialakítására. A kockázatértékelés során a munkáltató azonosítja a várható veszélyeket (veszélyforrásokat, veszélyhelyzeteket), valamint a veszélyeztetettek körét, felbecsüli a veszély jellege (baleset, egészségkárosodás) szerint a veszélyeztetettség mértékét. A kockázatértékelés során az egészségvédelmi határértékkel szabályozott kóroki tényező előfordulása esetén munkahigiénés vizsgálatokkal kell gondoskodni az expozíció mértékének meghatározásáról.

(3) A munkáltató a kockázatértékelést, a kockázatkezelést és a megelőző intézkedések meghatározását - eltérő jogszabályi rendelkezés hiányában - a tevékenység megkezdése előtt, azt követően indokolt esetben, de legalább 3 évente köteles elvégezni. Indokolt esetnek kell tekinteni különösen az alkalmazott tevékenység, technológia, munkaeszköz, munkavégzés módjának megváltozását, illetve minden olyan, az eredeti tevékenységgel összefüggő változtatást, amelynek eredményeképpen a munkavállalók egészségét, biztonságát meghatározó munkakörülményi tényezők megváltozhattak - ideértve a munkaklíma-, zaj-, rezgésterhelést, légállapotokat (gázállapotú, por, rost légszennyezők minőségi, illetve mennyiségi változását). Soron kívül el kell végezni a kockázatértékelést, ha az alkalmazott tevékenység, technológia, munkaeszköz, munkavégzés módjának hiányosságával összefüggésben bekövetkezett munkabaleset, fokozott expozíció, illetve foglalkozási megbetegedés fordult elő, vagy a kockázatértékelés a külön jogszabályban meghatározott szempontokra nem terjedt ki.

(5) A kockázatértékelés eredményeként a munkáltató felelőssége legalább a következők dokumentálása:

- a) a kockázatértékelés időpontja, helye és tárgya, az értékelést végző azonosító adatai;
- b) a veszélyek azonosítása;
- c) a veszélyeztetettek azonosítása, az érintettek száma;
- d) a kockázatot súlyosbító tényezők;
- e) a kockázatok minőségi, illetőleg mennyiségi értékelése, a fennálló helyzettel való összevetés alapján annak megállapítása, hogy a körülmények megfelelnek-e a munkavédelemre vonatkozó szabályoknak, illetve biztosított-e a kockázatok megfelelően alacsony szinten tartása;
- f) a szükséges megelőző intézkedések, a határidő és a felelősök megjelölése;

g) a kockázatértékelés elkészítésének tervezett következő időpontja;

h) az előző kockázatértékelés időpontja.

A kockázatértékelés dokumentumát a munkáltató köteles a külön jogszabályban foglaltak szerint, de legalább 5 évig megőrizni.

(6) Az (1) bekezdés g) pontjában meghatározott megelőzési stratégia munkabiztonsági és munka-egészségügyi tartalmának kialakítása munkabiztonsági, illetve munka-egészségügyi szaktevékenységnek minősül.

(8) A (2) és (3) bekezdésben meghatározott feladatok elvégzése munkabiztonsági és ezzel egyidejűleg munkaegészségügyi szaktevékenységnek minősül. A kockázatértékelés elvégzésekor a kémiai biztonság területén a külön jogszabályban foglalt szempontokat is figyelembe kell venni.

(9) A munkáltató a kockázatértékelést követően, annak megállapításait figyelembe véve, a feltárt kockázatok kezelése során határozza meg a védekezés leghatékonyabb módját, a kollektív, műszaki egyéni védelem módozatait, illetve az alkalmazandó szervezési és egészségügyi megelőzési intézkedéseket.”

Az EüM-SzCsM rendelet 5. § (1) bekezdése alapján „A munkáltató köteles a veszélyes anyagok munka közbeni alkalmazásából eredő kockázatokat felkutatni, megbecsülni és értékelni az Mvt. 54. § (2) bekezdésével összhangban. A kockázatbecslést az alábbiak figyelembevételével kell elvégezni

a) veszély azonosítása,

b) az expozíció-hatás (koncentráció/dózishatás) összefüggés elemzése,

c) az expozíció becslése,

d) a kockázat értékelése: minőségi, illetve mennyiségi jellemzése.

(2) A munkáltatónak a kockázatbecsléshez szükséges kiegészítő információkat be kell szereznie a gyártótól (importálótól), a forgalmazótól, illetőleg a beszállítótól (a továbbiakban együtt: beszállító). A kockázat értékelésénél figyelembe kell venni az 1. és 2. számú mellékletekben meghatározott határértékeket, valamint a már elvégzett egészségügyi vizsgálatok adatait is.

(3) A munkáltató a kockázatbecslés alapján a Kbtv. 19. §-ával összhangban, a 6-7. §-okban foglaltak alapján megelőző intézkedéseket foganatosít. A kockázatbecslést dokumentálni kell. A kockázatbecslést újra el kell végezni, ha a munkahelyen, illetve a tevékenység végzésében olyan jelentős változások történtek, amelyek a korábbi becslést elavulttá teszik, vagy foglalkozás-egészségügyi vizsgálatok teszik azt indokolttá.

(5) Amennyiben a munkavégzés több azonos szervre, szervrendszerre ható, illetőleg több karcinogén, mutagén, reprodukciót károsító veszélyes anyag expozíciójával jár, az expozíciót az 1. számú melléklet 2.2. pontjában foglaltak szerint kell meghatározni.

(6) Korábbiakban nem alkalmazott veszélyes vegyi anyaggal tevékenység csak akkor kezdhető meg, ha a kockázat becslése megtörtént, és a kockázat kezelésére (elkerülésére vagy eltűrhető szintűre csökkentésére) a megfelelő intézkedéseket meghatározták, dokumentálták, illetve bevezették.”

Az EüM. rendelet 3. § (1) bekezdése: „Annak érdekében, hogy a munkavállaló biztonságát és egészségét fenyegető kockázatot meg lehessen becsülni, továbbá a szükséges intézkedések meghatározhatók legyenek, a munkáltatónak minden olyan tevékenységnél, amely feltehetően biológiai tényezők kockázatával jár, meg kell határozni a munkavállalókat, illetve munkát végző személyeket (a továbbiakban együtt: munkavállaló) érő expozíció jellegét, időtartamát és - amennyiben lehetséges - mértékét.

(2) A különböző csoportokba tartozó biológiai tényezők együttes expozíciójával járó tevékenységnél a kockázatot minden jelen lévő biológiai tényezőre meg kell becsülni.

(3) A kockázat becslését évente, továbbá minden olyan esetben meg kell ismételni, amikor a körülmények megváltozása a munkavállaló biológiai tényezőkkel történő expozícióját befolyásolhatja.

(4) A (2) bekezdés szerinti becslést az alábbi szempontok szerint kell elvégezni:

- a) a biológiai tényezők 2. § (2) bekezdése alapján történő csoportba sorolása a 3. számú mellékletnek megfelelően,
- b) a fővárosi és megyei kormányhivatal munkavédelmi felügyelőségének (a továbbiakban: munkavédelmi felügyelőség) a bejelentés során tett ajánlásai,
- c) a foglalkozási, illetve a foglalkozással összefüggésbe hozható megbetegedésekre vonatkozó információk,
- d) a munkavállaló munkahelyi tevékenységéből adódó lehetséges allergizáló és toxikus hatások,
- e) a munkavállaló tényleges foglalkozási, illetve foglalkozással összefüggésbe hozható megbetegedései.

4. § (1) Ha a 3. § szerinti becslés alapján a munkavállaló csak az 1. csoportba tartozó biológiai tényezők hatásának van vagy lehet kitéve, az 5-16. §-okban leírtakat nem kell figyelembe venni.

(2) Amennyiben a 3. § szerinti becslés azt mutatja, hogy a munkavégzés biológiai tényezők rendszeres használatával nem jár, de előfordulhat, hogy a munkavállaló ezek hatásának ki van téve, az 5. §-ban, 7-8. §-okban, valamint a 10-13. §-okban foglaltak szerint kell eljárni. Az e bekezdés hatálya alá tartozó tevékenységek listáját az 1. számú melléklet tartalmazza.”

A munkavállalókat érő zajexpozícióra vonatkozó minimális egészségi és biztonsági követelményekről szóló 66/2005. (XII. 22.) EüM rendelet 4. § (1) bekezdése értelmében „Az Mvt. 54. § (2) bekezdése szerinti kockázatértékelés (a továbbiakban: kockázatértékelés) keretében a munkáltató köteles becsléssel, szükség esetén méréssel meghatározni azt a zajszintet, amelynek a munkavállalók ki vannak téve.

7. § (1) A munkáltatónak a kockázatértékelés során különösen a következőket kell figyelembe venni:

- a) zajterhelés szintjét, jellegét és időtartamát, beleértve az impulzusos jellegű zajexpozíciót is;
 - b) a 3. § (1) bekezdés szerinti zajexpozíciós határértékeket és beavatkozási határértékeket;
 - c) a sérülékeny kockázati csoportba tartozó munkavállalók (terhes nők, fiatalok, hallássérült munkavállalók) egészségét és biztonságát érintő bármilyen hatást;
 - d) a zaj és a munkahelyen előforduló ototoxikus anyagok közötti, illetve a zaj és a rezgések közötti kölcsönhatásokból eredő, a munkavállalók egészségét és biztonságát érintő hatásokat;
 - e) a zaj és a figyelmeztető jelzések, illetve a balesetek kockázatának csökkentése érdekében alkalmazandó egyéb hangjelzések közötti kölcsönhatásokból eredő, a munkavállalók egészségét és biztonságát érintő közvetett hatásokat;
 - f) az alkalmazott munkaeszköz gyártója által a zajkibocsátással kapcsolatban szolgáltatott információkat;
 - g) a csökkentett zajkibocsátású munkaeszköz vagy a meglévő munkaeszközre kifejlesztett zajkibocsátást csökkentő kiegészítő berendezések (például: hangtompító, hanggátló géptok) meglétét;
 - h) a munkáltató felelőssége alá tartozó, munkaidőn túli zajexpozíciót;
 - i) az egészségügyi hatóságtól, illetve a foglalkozás-egészségügyi szolgálattól kapott információkat, beleértve a tudományos publikációkat is;
 - j) a megfelelő zajcsökkentő tulajdonságokkal rendelkező hallásvédő eszközök rendelkezésre állását.”
-

o KOCKÁZATÉRTÉKELÉS

Melyek a kockázatértékelés elkészítésének szempontjai és szabályai?

A kockázatértékelés elkészítésére vonatkozó jogszabályok: az általános előírásokat a Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Mvt.) 54. §-a tartalmazza. A kockázatértékelés során figyelembe kell venni az egyes munkahelyi kóroki tényezők (pl. veszélyes anyagok/keverékek, biológiai tényezők, zajexpozíció stb.) hatásának kitett munkavállalók védelméről szóló külön jogszabályokban meghatározott szempontokat is. A kémiai biztonságra vonatkozó előírásokat a munkahelyek kémiai biztonságáról szóló 25/2000. (IX. 30.) EüM-SzCsM együttes rendelet (továbbiakban EüM-SzCsM rendelet) 5. §-a, a biológiai kóroki tényezőkre vonatkozó előírásokat a biológiai tényezők hatásának kitett munkavállalók egészségének védelméről szóló 61/1999. (XII. 1.) EüM rendelet (a továbbiakban: EüM rendelet) 3. §-a, a zajexpozícióra vonatkozó előírásokat pedig a munkavállalókat érő zajexpozícióra vonatkozó minimális egészségi és biztonsági követelményekről szóló 66/2005. (XII. 22.) EüM rendelet 4. és 7. §-a tartalmazza.

A kockázatértékelés elkészítésében munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenységre jogosult szakembernek is részt kell venni.

Az Mvt. 54. § (2) bekezdése alapján „A munkáltatónak rendelkeznie kell kockázatértékeléssel, amelyben köteles minőségileg, illetve szükség esetén mennyiségileg értékelni a munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatokat, különös tekintettel az alkalmazott munkaeszközökre, veszélyes anyagokra és keverékekre, a munkavállalókat érő terhelésekre, valamint a munkahelyek kialakítására. A kockázatértékelés során a munkáltató azonosítja a várható veszélyeket (veszélyforrásokat, veszélyhelyzeteket), valamint a veszélyeztetettek körét, felbecsüli a veszély jellege (baleset, egészségkárosodás) szerint a veszélyeztetettség mértékét. A kockázatértékelés során az egészségvédelmi határértékkel szabályozott kóroki tényező előfordulása esetén munkahigiénés vizsgálatokkal kell gondoskodni az expozíció mértékének meghatározásáról.

(3) A munkáltató a kockázatértékelést, a kockázatkezelést és a megelőző intézkedések meghatározását - eltérő jogszabályi rendelkezés hiányában - a tevékenység megkezdése előtt, azt követően indokolt esetben, de legalább 3 évente köteles elvégezni. Indokolt esetnek kell tekinteni különösen az alkalmazott tevékenység, technológia, munkaeszköz, munkavégzés módjának megváltozását, illetve minden olyan, az eredeti tevékenységgel összefüggő változtatást, amelynek eredményeképpen a munkavállalók egészségét, biztonságát meghatározó munkakörülményi tényezők megváltozhattak - ideértve a munkaklíma-, zaj-, rezgésterhelést, légállapotokat (gázállapotú, por, rost légszennyezők minőségi, illetve mennyiségi változását). Soron kívül el kell végezni a kockázatértékelést, ha az alkalmazott tevékenység, technológia, munkaeszköz, munkavégzés módjának hiányosságával összefüggésben bekövetkezett munkabaleset, fokozott expozíció, illetve foglalkozási megbetegedés fordult elő, vagy a kockázatértékelés a külön jogszabályban meghatározott szempontokra nem terjedt ki.

(5) A kockázatértékelés eredményeként a munkáltató felelőssége legalább a következők dokumentálása:

- a) a kockázatértékelés időpontja, helye és tárgya, az értékelést végző azonosító adatai;
- b) a veszélyek azonosítása;
- c) a veszélyeztetettek azonosítása, az érintettek száma;
- d) a kockázatot súlyosbító tényezők;

e) a kockázatok minőségi, illetőleg mennyiségi értékelése, a fennálló helyzettel való összevetés alapján annak megállapítása, hogy a körülmények megfelelnek-e a munkavédelemre vonatkozó szabályoknak, illetve biztosított-e a kockázatok megfelelően alacsony szinten tartása;

f) a szükséges megelőző intézkedések, a határidő és a felelősök megjelölése;

g) a kockázatértékelés elkészítésének tervezett következő időpontja;

h) az előző kockázatértékelés időpontja.

A kockázatértékelés dokumentumát a munkáltató köteles a külön jogszabályban foglaltak szerint, de legalább 5 évig megőrizni.

(6) Az (1) bekezdés g) pontjában meghatározott megelőzési stratégia munkabiztonsági és munka-egészségügyi tartalmának kialakítása munkabiztonsági, illetve munka-egészségügyi szaktevékenységnek minősül.

(8) A (2) és (3) bekezdésben meghatározott feladatok elvégzése munkabiztonsági és ezzel egyidejűleg munkaegészségügyi szaktevékenységnek minősül. A kockázatértékelés elvégzésekor a kémiai biztonság területén a külön jogszabályban foglalt szempontokat is figyelembe kell venni.

(9) A munkáltató a kockázatértékelést követően, annak megállapításait figyelembe véve, a feltárt kockázatok kezelése során határozza meg a védekezés leghatékonyabb módját, a kollektív, műszaki egyéni védelem módozatait, illetve az alkalmazandó szervezési és egészségügyi megelőzési intézkedéseket.”

Az EüM-SzCsM rendelet 5. § (1) bekezdése alapján „A munkáltató köteles a veszélyes anyagok munka közbeni alkalmazásából eredő kockázatokat felkutatni, megbecsülni és értékelni az Mvt. 54. § (2) bekezdésével összhangban. A kockázatbecslést az alábbiak figyelembevételével kell elvégezni

a) veszély azonosítása,

b) az expozíció-hatás (koncentráció/dózishatás) összefüggés elemzése,

c) az expozíció becslése,

d) a kockázat értékelése: minőségi, illetve mennyiségi jellemzése.

(2) A munkáltatónak a kockázatbecsléshez szükséges kiegészítő információkat be kell szereznie a gyártótól (importálótól), a forgalmazótól, illetőleg a beszállítótól (a továbbiakban együtt: beszállító). A kockázat értékelésénél figyelembe kell venni az 1. és 2. számú mellékletekben meghatározott határértékeket, valamint a már elvégzett egészségügyi vizsgálatok adatait is.

(3) A munkáltató a kockázatbecslés alapján a Kbtv. 19. §-ával összhangban, a 6-7. §-okban foglaltak alapján megelőző intézkedéseket foganatosít. A kockázatbecslést dokumentálni kell. A kockázatbecslést újra el kell végezni, ha a munkahelyen, illetve a tevékenység végzésében olyan jelentős változások történtek, amelyek a korábbi becslést elavulttá teszik, vagy foglalkozás-egészségügyi vizsgálatok teszik azt indokolttá.

(5) Amennyiben a munkavégzés több azonos szervre, szervrendszerre ható, illetőleg több karcinogén, mutagén, reprodukciót károsító veszélyes anyag expozíciójával jár, az expozíciót az 1. számú melléklet 2.2. pontjában foglaltak szerint kell meghatározni.

(6) Korábbiakban nem alkalmazott veszélyes vegyi anyaggal tevékenység csak akkor kezdhető meg, ha a kockázat becslése megtörtént, és a kockázat kezelésére (elkerülésére vagy eltűrhető szintűre csökkentésére) a megfelelő intézkedéseket meghatározták, dokumentálták, illetve bevezették.”

Az EüM rendelet 3. § (1) bekezdése: „Annak érdekében, hogy a munkavállaló biztonságát és egészségét fenyegető kockázatot meg lehessen becsülni, továbbá a szükséges intézkedések meghatározhatók legyenek, a munkáltatónak minden olyan tevékenységnél, amely feltehetően

biológiai tényezők kockázatával jár, meg kell határozni a munkavállalókat, illetve munkát végző személyeket (a továbbiakban együtt: munkavállaló) érő expozíció jellegét, időtartamát és - amennyiben lehetséges - mértékét.

(2) A különböző csoportokba tartozó biológiai tényezők együttes expozíciójával járó tevékenységnél a kockázatot minden jelen lévő biológiai tényezőre meg kell becsülni.

(3) A kockázat becslését évente, továbbá minden olyan esetben meg kell ismételni, amikor a körülmények megváltozása a munkavállaló biológiai tényezőkkel történő expozícióját befolyásolhatja.

(4) A (2) bekezdés szerinti becslést az alábbi szempontok szerint kell elvégezni:

a) a biológiai tényezők 2. § (2) bekezdése alapján történő csoportba sorolása a 3. számú mellékletnek megfelelően,

b) a fővárosi és megyei kormányhivatal munkavédelmi felügyelőségének (a továbbiakban: munkavédelmi felügyelőség) a bejelentés során tett ajánlásai,

c) a foglalkozási, illetve a foglalkozással összefüggésbe hozható megbetegedésekre vonatkozó információk,

d) a munkavállaló munkahelyi tevékenységéből adódó lehetséges allergizáló és toxikus hatások,

e) a munkavállaló tényleges foglalkozási, illetve foglalkozással összefüggésbe hozható megbetegedései.

4. § (1) Ha a 3. § szerinti becslés alapján a munkavállaló csak az 1. csoportba tartozó biológiai tényezők hatásának van vagy lehet kitéve, az 5-16. §-okban leírtakat nem kell figyelembe venni.

(2) Amennyiben a 3. § szerinti becslés azt mutatja, hogy a munkavégzés biológiai tényezők rendszeres használatával nem jár, de előfordulhat, hogy a munkavállaló ezek hatásának ki van téve, az 5. §-ban, 7-8. §-okban, valamint a 10-13. §-okban foglaltak szerint kell eljárni. Az e bekezdés hatálya alá tartozó tevékenységek listáját az 1. számú melléklet tartalmazza.”

A munkavállalókat érő zajexpozícióra vonatkozó minimális egészségi és biztonsági követelményekről szóló 66/2005. (XII. 22.) EüM rendelet 4. § (1) bekezdése értelmében „Az Mvt. 54. § (2) bekezdése szerinti kockázatértékelés (a továbbiakban: kockázatértékelés) keretében a munkáltató köteles becsléssel, szükség esetén méréssel meghatározni azt a zajszintet, amelynek a munkavállalók ki vannak téve.

7. § (1) A munkáltatónak a kockázatértékelés során különösen a következőket kell figyelembe venni:

a) zajterhelés szintjét, jellegét és időtartamát, beleértve az impulzusos jellegű zajexpozíciót is;

b) a 3. § (1) bekezdés szerinti zajexpozíciós határértékeket és beavatkozási határértékeket;

c) a sérülékeny kockázati csoportba tartozó munkavállalók (terhes nők, fiatalok, hallássérült munkavállalók) egészségét és biztonságát érintő bármilyen hatást;

d) a zaj és a munkahelyen előforduló ototoxikus anyagok közötti, illetve a zaj és a rezgések közötti kölcsönhatásokból eredő, a munkavállalók egészségét és biztonságát érintő hatásokat;

e) a zaj és a figyelmeztető jelzések, illetve a balesetek kockázatának csökkentése érdekében alkalmazandó egyéb hangjelzések közötti kölcsönhatásokból eredő, a munkavállalók egészségét és biztonságát érintő közvetett hatásokat;

f) az alkalmazott munkaeszköz gyártója által a zajkibocsátással kapcsolatban szolgáltatott információkat;

g) a csökkentett zajkibocsátású munkaeszköz vagy a meglévő munkaeszközre kifejlesztett zajkibocsátást csökkentő kiegészítő berendezések (például: hangtompító, hanggátló géptek) meglétét;

- h) a munkáltató felelőssége alá tartozó, munkaidőn túli zajexpozíciót;
- i) az egészségügyi hatóságtól, illetve a foglalkozás-egészségügyi szolgálattól kapott információkat, beleértve a tudományos publikációkat is;
- j) a megfelelő zajcsökkentő tulajdonságokkal rendelkező hallásvédő eszközök rendelkezésre állását.”

Kockázatértékelést mikor kell felülvizsgálnia a munkáltatónak?

A munkavédelmi törvény 2012. januári változása alapján a kockázatértékelést nem kell felülvizsgálni, hanem 3 évente új kockázatértékelést kell készíteni. Jogszabályban meghatározott speciális esetekben soron kívül új kockázatértékelést kell készíteni.

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII tv. 54.§ (3) bekezdés (3) „A munkáltató a kockázatértékelést, a kockázatkezelést és a megelőző intézkedések meghatározását - eltérő jogszabályi rendelkezés hiányában - a tevékenység megkezdése előtt, azt követően indokolt esetben, de legalább 3 évente köteles elvégezni. Indokolt esetnek kell tekinteni különösen az alkalmazott tevékenység, technológia, munkaeszköz, munkavégzés módjának megváltozását, illetve minden olyan, az eredeti tevékenységgel összefüggő változtatást, amelynek eredményeképpen a munkavállalók egészségét, biztonságát meghatározó munkakörülményi tényezők megváltozhattak - ideértve a munkaklíma-, zaj-, rezgésterhelést, légállapotokat (gázállapotú, por, rost légszennyezők minőségi, illetve mennyiségi változását). Soron kívül el kell végezni a kockázatértékelést, ha az alkalmazott tevékenység, technológia, munkaeszköz, munkavégzés módjának hiányosságával összefüggésben bekövetkezett munkabaleset, fokozott expozíció, illetve foglalkozási megbetegedés fordult elő, vagy a kockázatértékelés a külön jogszabályban meghatározott szempontokra nem terjedt ki. Az 56. §-ban meghatározottak a kockázatértékelésben rögzítésre kerülhetnek.”

A munkahelyek kémiai biztonságáról szóló 25/2000. (IX. 30.) EüM-SzCsM együttes rendelet 5. § (3) bekezdése alapján „A kockázatbecslést újra el kell végezni, ha a munkahelyen, illetve a tevékenység végzésében olyan jelentős változások történtek, amelyek a korábbi becslést elavulttá teszik vagy foglalkozás-egészségügyi vizsgálatok teszik azt indokolttá.”

A foglalkozási eredetű rákkeltő anyagok elleni védekezésről és az általuk okozott egészségkárosodások megelőzéséről 26/2000. (IX. 30.) EüM rendelet 4. § (3) bekezdése szerint „A munkáltató - amennyiben a fővárosi és megyei kormányhivatal munkavédelmi felügyelője indokolt esetben nem ír elő nagyobb gyakoriságot - a kockázatbecslést legalább kétévenként megismételteti. A honvédelemért felelős miniszter irányítása alá tartozó minisztérium (a továbbiakban: HM) és a Magyar Honvédség (a továbbiakban: MH) alárendeltségébe tartozó katonai szervezeteknél az MH szakhatóságai - a munkavédelmi felügyelőség tájékoztatása mellett - jogosultak a kockázatbecslés elrendelésére. (4) A kockázatbecslést meg kell ismételni minden olyan változás esetében, amely hatással lehet a munkavállalók rákkeltővel történő expozíciójára.”

A biológiai tényezők hatásának kitett munkavállalók egészségének védelméről szóló 61/1999. (XII. 1.) EüM rendelet 3. § (3) bekezdése alapján „A kockázat becslését évente, továbbá minden olyan esetben meg kell ismételni, amikor a körülmények megváltozása a munkavállaló biológiai tényezőkkel történő expozícióját befolyásolhatja.”

A munkavállalókat érő zajexpozícióra vonatkozó minimális egészségi és biztonsági követelményekről szóló 66/2005. (XII. 22.) EüM rendelet 7. § (3) bekezdése alapján a

munkáltató a munkahelyi zajra vonatkozó kockázatértékelést indokolt esetben köteles (újból) elvégezni. Indokolt esetnek kell tekinteni különösen a kockázatok (munkakörülmények, az alkalmazott technológia, munkaeszköz, munkavégzés) lényeges megváltozását, illetőleg új technológia, munkaeszköz, munkaszervezés bevezetését, alkalmazását, vagy ha az egészségügyi vizsgálat azt indokolja.

Kémiai biztonság területén kell-e kockázatértékelést készíteni?

A veszélyes anyaggal, vagy veszélyes keverékkel történő munkavégzés előtt kémiai kockázatértékelést kell készíteni a munkavállalókat foglalkoztató munkáltatónak, az egyéni vállalkozónak, és az egyedül tevékenységet végzőnek, a felhasznált anyagokra vonatkozó biztonsági adatlapok, és a határértékkel szabályozott veszélyes anyagok felhasználóinál elvégzett levegőtisztasági mérés alapján.

A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény kimondja, hogy: 19. § (1) A veszélyes anyag egész életciklusa alatt a veszélyes anyagokkal, illetve a veszélyes keverékekkel végzendő tevékenység megkezdése előtt a tevékenységet végző az adott tevékenység emberi egészséget és környezetet károsító kockázatairól becslést készít, a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Mvt.) rendelkezéseire figyelemmel. A kockázatbecslés elvégzéséért szervezett munkavégzés esetén a munkáltató, egyéb esetben a vállalkozó, nem vállalkozás keretében végzett tevékenység esetén a tevékenységet végző a felelős. (2) A kockázatbecslés érdekében a következők elvégzése szükséges:

- a) a veszély azonosítása;
- b) az expozíció-hatás (koncentráció/dózis-hatás) összefüggés elemzése;
- c) az expozíció becslése;
- d) a kockázat minőségi, illetve mennyiségi jellemzése.

(3)-(4)

(5) A veszélyes anyaggal, illetőleg a veszélyes keverékkel tevékenységet végző a **kockázat kezelése, csökkentése érdekében intézkedéseket dolgoz ki.**

(6) Az (1)-(2), valamint az (4)-(5) bekezdésben foglalt rendelkezéseket nem kell alkalmazni a magáncéllal, nem foglalkozás körében végzett tevékenység megkezdését megelőzően.

A munkahelyek kémiai biztonságáról szóló 25/2000. (IX. 30.) EüM-SzCsM együttes rendelet 5. § (2) A munkáltatónak a kockázatbecsléshez szükséges kiegészítő

információkat be kell szereznie a gyártótól (importálótól), a forgalmazótól, illetőleg a beszállítótól (a továbbiakban együtt: beszállító). A kockázat értékelésénél figyelembe kell venni az 1. és 2. számú mellékletekben meghatározott határértékeket, valamint a már elvégzett egészségügyi vizsgálatok adatait is.

(3) A munkáltató a kockázatbecslés alapján a Kbtv. 19. §-ával összhangban, a 6-7. §-okban foglaltak alapján **megelőző intézkedéseket foganatosít. A kockázatbecslést dokumentálni kell.** A kockázatbecslést újra el kell végezni, ha a munkahelyen, illetve a tevékenység végzésében olyan jelentős változások történtek, amelyek a korábbi becslést elavulttá teszik, vagy foglalkozás-egészségügyi vizsgálatok teszik azt indokolttá.

(4) Amennyiben előre látható, hogy a munkavégzés jelentős **többletexpozícióval** jár, minden szükséges intézkedést meg kell tenni ennek elkerülésére és ezt a **kockázat becslésénél figyelembe kell venni.**

(5) Amennyiben a munkavégzés több azonos szervre, szervrendszerre ható, illetőleg több karcinogén, mutagén, reprodukciót károsító veszélyes anyag expozíciójával jár, az expozíciót az 1. számú melléklet 2.2. pontjában foglaltak szerint kell meghatározni.

(6) Korábbiakban nem alkalmazott veszélyes **vegyi anyaggal tevékenység csak akkor**

kezdhető meg, ha a kockázat becslése megtörtént, és a kockázat kezelésére (elkerülésére vagy eltűrhető szintűre csökkentésére) a megfelelő intézkedéseket meghatározták, dokumentálták, illetve bevezették.

Egészségügyi szolgálatnál éles, hegyes munkaeszközökkel tevékenységet végzők kockázatértékelését milyen gyakorisággal, milyen tartalommal szükséges elkészíteni?

A kockázatértékelés elkészítésére vonatkozó jogszabályi előírást „Az egészségügyi szolgálat során használt, éles vagy hegyes munkaeszközök által okozott sérülések megelőzésére, az ilyen eszközök használatából eredő kockázatok kezelésére, valamint az egészségügyi tevékenységet végző személyek tájékoztatására és képzésére vonatkozó követelményekről szóló **51/2013. (VII. 15.) EMMI** rendelet 4. – 7. §-ai tartalmazzák.

A kockázatértékelést az alábbiak szerint kell elvégezni.

A kockázatértékelés elkészítésére vonatkozó jogszabályi előírást „Az egészségügyi szolgálat során használt, éles vagy hegyes munkaeszközök által okozott sérülések megelőzésére, az ilyen eszközök használatából eredő kockázatok kezelésére, valamint az egészségügyi tevékenységet végző személyek tájékoztatására és képzésére vonatkozó követelményekről szóló **51/2013. (VII. 15.) EMMI** rendelet 4. – 7. §-ai tartalmazzák.

1. Az első kockázatértékelést a működési engedély, vagy a módosított működési engedély jogerőre emelkedésétől számított 3 hónapon belül.
2. A már működő egészségügyi szolgálatnak az első kockázatértékelést a biológiai kockázatértékelés éves lejáratakor, a soron következő biológiai kockázatértékeléssel együtt kell elkészíteni.
3. Évente kockázatértékelést el kell végezni.
4. Soron kívül új kockázatértékelést szükséges készíteni, ha a munkakörülmények változása a kockázatok változását okozzák.

A kockázatértékelésnek figyelembe kell vennie az adott egészségügyi szolgálatnál alkalmazott technológiát, az expozíció meghatározását, az expozíció jellegét, mértékét, tartalmát, a munkaszervezést, a munkakörülményeket, a képesítések szintjét, a munkához kapcsolódó pszichoszociális tényezőket, valamint a munkakörnyezethez kapcsolódó tényezők hatásait.

A kockázatértékelés tartalma:

1. A munkálatnál használt éles vagy hegyes eszközök felsorolását,
2. Az éles vagy hegyes eszközöknél az esetleges expozíció kockázatának meghatározását,
3. exponált tevékenységek, szakmák felsorolását.
4. éles, hegyes eszközök kiváltásának lehetőségét, módját. A nem helyettesíthető eszközök, tevékenységek felsorolása, a nem helyettesíthetőség indokolásával.
5. Kockázat esetén az intézkedések, és a felelős személyek meghatározását: belső szabályzatban kell meghatározni az érintett munkavállalók tájékoztatására, képzésére, a védőeszközök használatára, az éles vagy hegyes eszközök használatából adódó esetleges sérülések, fertőzések megelőzésére, a szükséges védőoltás(ok)/ biztosítására szolgáló munkáltatói rendelkezéseket.

o BEJELENTÉSI KÖTELEZETTSÉGEK (speciális)

Építés-kivitelezési tevékenység megkezdése előtt milyen bejelentési kötelezettsége van a

kivitelezőnek, illetve milyen módon és hova történjen a bejelentés?

Válasz: 4/2002. (II.20.) SzCsM-EüM együttes rendelet 5.§ (1) (2) bekezdése és a 3. számú melléklete.

5. § „(1) A kivitelező az építési munkahely kialakításának megkezdése előtt a 3. számú melléklet szerinti előzetes bejelentést köteles megküldeni az építési munkahely szerint illetékes fővárosi és megyei kormányhivatal munkavédelmi felügyelőségéhez, abban az esetben, ha”
 a) az építőipari kivitelezési tevékenység időtartama előreláthatóan meghaladja a 30 munkanapot és egyidejűleg ott több mint 20 fő munkavállaló végez munkát;”
 b) a tervezett munka mennyisége meghaladja az 500 embernapot.
 (2) Az előzetes bejelentés időszerű adatait az építési munkahelyen jól láthatóan kell elhelyezni. Ha más jogszabály szintén előír ilyen kötelezettséget, akkor az azonos adatokat csak egyszer kell feltüntetni.”

A munkáltató azbeszt tartalmú épület bontása esetére vonatkozó bejelentési kötelezettsége.

12/2006. (III. 23.) EüM rendelet az azbeszttel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók védelméről

1. § E rendelet előírásait a szervezett munkavégzés keretében végzett minden olyan tevékenységre alkalmazni kell, amikor a munkavégzés során a munkavállalók azbesztből vagy azbeszttartalmú termékből, illetve azbeszttartalmú termékkel végzett tevékenységből származó kockázatnak (azbesztexpozíciónak) ténylegesen vagy feltételezhetően ki vannak téve.

4. § (1) Az 1. § szerintinek minősülő tevékenységet a munkáltatónak a munka megkezdése előtt 15 nappal írásban be kell jelentenie munkavégzés helye szerint illetékes fővárosi és megyei kormányhivatal munkavédelmi felügyelőségének nyilvántartásba vétel céljából.

(2) A bejelentés adattartalma a következő:

- a) a munkáltató neve, székhelye, elérhetősége;
- b) a munkavégzés pontos helye;
- c) a kezelt azbeszt fajtája és mennyisége;
- d) az azbeszttel kapcsolatos tevékenységek és eljárások;
- e) az érintett munkavállalók száma;
- f) a munkavégzés kezdete és időtartama;
- g) a munkavállalókat érő azbesztexpozíció korlátozására megtett, illetve tervezett intézkedések;
- h) azbesztmentesítés esetén a munkahelyen, illetve annak közvetlen környezetében egyidejűleg folytatott tevékenységek;
- i) az azbesztszennyezettség mértékének ellenőrzését végző, a 6. § (3) bekezdés szerinti szervezet.

(3) Azbeszttartalmú épület bontása, valamint azbesztnak vagy azbeszttartalmú terméknek építményből, létesítményből, szerkezetből, járműből (hajóból) történő eltávolítása esetén a bejelentéshez a 11. §-ban előírt munkatervet mellékelni kell.

(4) Az (1) bekezdés szerinti bejelentést 3 példányban kell benyújtani, a bejelentés nem mentesít a külön jogszabályban az azbeszttel mint veszélyes, rákkeltő anyaggal kapcsolatos más jelentési kötelezettség alól.

(6) Amennyiben az (1) bekezdés szerinti bejelentést követően a munkakörülményekben bekövetkező változás várhatóan megnöveli az azbesztből, illetve azbeszttartalmú termékből származó porexpozíciót, úgy új bejelentést kell benyújtani.

(8) Közmű meghibásodása miatt végzett, előre nem tervezhető, azbesztexpozíció kockázatával járó munkavégzés esetén az (1) bekezdés szerinti bejelentést a munka megkezdését követő

három munkanapon belül kell megtenni.

11. § (1) Azbesztet, azbeszttartalmú terméket tartalmazó épület, létesítmény, szerkezet bontása, illetve azbesztnak vagy azbeszttartalmú terméknek építményből, létesítményből, szerkezetből, járműből (hajóból) történő eltávolítása előtt a munkáltatónak munkatervet kell készítenie. A munkáltató a munkatervben meghatározza azokat az intézkedéseket, amelyek a munkavállalók munkahelyi biztonságát és egészségvédelmét - az azbeszt eltávolításával és a hulladék kezelésével kapcsolatosan tekintettel a környezet védelmére is - garantálják. A munkatervet a 4. § (2) bekezdés szerinti bejelentéshez mellékelni kell.

(2) Az (1) bekezdés szerinti munkatervnek legalább a következőket kell tartalmaznia:

- a) a munkavégzés pontos helye,*
- b) a munka jellege és várható időtartama,*
- c) az azbeszt, illetve az azbeszttartalmú termék eltávolításának kötelezettsége a bontási munka megkezdése előtt, kivéve, ha az előzetes eltávolítás ésszerűtlen - mert nagyobb kockázatot jelentene a munkavállalók részére, mint az eredeti helyén hagyása -, úgy ennek indokolása,*
- d) a bontási technológia, illetve az alkalmazott módszerek részletes leírása, az alkalmazott munkaeszközök és a karbantartásukat tanúsító igazolások,*
- e) a 10. § (1) bekezdés a) pontja szerinti egyéni védőeszköz szükségessége, kiválasztásának szempontjai,*
- f) a munkavállalók védelmére és dekontaminálására, illetve a munkavégzés hatókörében tartózkodók védelmére szolgáló eszközök felsorolása, jellemzése,*
- g) az azbesztből, illetve azbeszttartalmú termékből keletkező porok a munkaterületen kívülre jutásának megakadályozására szolgáló intézkedések,*
- h) a tevékenység befejezését követően az azbesztexpozíció megszűnésének igazolása levegőtisztasági vizsgálattal,*
- i) nyilatkozat arról, hogy a tevékenység végzéséhez szükséges, 12. § szerinti szakmai ismeretek biztosítottak.*

(3) A munkaterv munkavédelmi és munkabiztonsági előírásainak elkészítése munkabiztonsági és munka-egészségügyi szaktevékenységnek minősül.

12. § (1) Azbeszttel, azbeszttartalmú termékkel végzett bontási vagy mentesítési munka megkezdése előtt a munkáltatónak nyilatkoznia kell, hogy a tevékenység végzéséhez szükséges szakmai ismeretek biztosítottak, illetve építési engedélyezéshez kötött tevékenység végzésére jogosult.

(2) A szakmai ismeret biztosítottnak tekinthető, ha a munkáltató a tevékenység végzését megelőző három évben rendszeresen és igazolhatóan az (1) bekezdés szerinti bontási vagy mentesítési tevékenységet végzett.

Rákkeltő hatású anyagokkal végzett tevékenység bejelentése

A foglalkozási eredetű rákkeltő anyagok elleni védekezésről és az általuk okozott egészségkárosodások megelőzéséről szóló 26/2000. (IX. 30.) EüM rendelet

18. § (1) A munkáltató minden év január 10-éig a munkavédelmi felügyelőségnek bejelenti

- a) a 3. számú melléklet 1. és 2. pontjának megfelelően a rákkeltővel végzett tevékenységeket, a tevékenység végzése során használt anyagot, készítményt, illetve eljárást,
 - b) a felhasznált rákkeltőkben történő változást a 3. számú melléklet 2. pontjának megfelelően.
- A megismételt bejelentésnek az előző évi bejelentéshez viszonyított változásokat, illetve az év közben végzett légtérszennyezettség mérés adatait kell tartalmaznia.

(2) Soron kívül kell a munkavédelmi felügyelőséget tájékoztatni, ha

- a) a tárgyévben végzett mérés a határértéket meghaladó szennyezettségre utal,
- b) a rákkeltő expozíciónak kitett munkavállalói létszám megnő,

- c) a munkahely méretében vagy elhelyezésében változás történt,
- d) az 5. § (8) bekezdése szerinti rendkívüli munkavégzés elrendelésére került sor.

Biológiai kockázati tényezőkkel végzett tevékenység bejelentése:

A biológiai tényezők hatásának kitett munkavállalók egészségének védelméről szóló 61/1999. (XII. 1.) EüM rendelet

7. § (1) Ha a 3. § szerinti becslés a munkavállaló biztonságát vagy egészségét fenyegető kockázatot jelez, a munkáltató a 12. § (1) bekezdése szerinti bejelentést követő első, majd az ismétlődő kockázatbecslést követően a munkavédelmi felügyelőség megkeresésére rendelkezésre bocsátja az alábbi információkat:

- a) a becslés eredményei, a becslés elkészítésénél felhasznált valamennyi adat és információ,
- b) azon tevékenységek felsorolása, amelyek során a munkavállaló biológiai tényezők kockázatának ki van vagy ki lehet téve,
- c) a kockázatnak kitett munkavállalók száma,
- d) a munkahelyi biztonságért és egészségvédelemért felelős személy neve és beosztása,
- e) megelőző intézkedések,
- f) havária-terv a 3. és 4. csoportba tartozó biológiai tényezők munkahelyről történő kijutásának esetére.

12. § (1) A 2-4. csoportba tartozó biológiai tényezőkkel történő tevékenység szándékát első ízben a tevékenység megkezdését megelőzően legalább 30 nappal a munkavédelmi felügyelőségnek be kell jelenteni. Ezt az első bejelentést akkor is meg kell tenni, ha a biológiai tényezőt a munkáltató ideiglenesen maga sorolta be a 3. vagy a 4. csoportba.

(2) A 4. csoportba tartozó biológiai tényezőkkel kapcsolatos diagnosztikai szolgáltatást nyújtó laboratórium köteles a szolgáltatás nyújtására irányuló szándékának bejelentésére, legalább 30 nappal a tevékenység megkezdését megelőzően.

(3) A bejelentésnek az alábbiakat kell tartalmaznia:

- a) a munkáltató nevét és címét, illetve a munkavégzés helyének címét,
- b) a munkahelyen a biztonságért és az egészségvédelemért felelős személy nevét és beosztását,
- c) a 3. § szerinti becslés eredményét,
- d) a biológiai tényezőt, amellyel a munkavégzés folyik,
- e) a tervezett megelőző intézkedéseket.

(4) Új bejelentést kell tenni minden olyan esetben, amikor az alkalmazott módszer vagy eljárás a munkavégzés biztonsága és az egészség védelme szempontjából jelentős mértékben megváltozik.

Mikor kell bejelenteni az egészségügyi szolgáltatónak, hogy tevékenysége során éles, hegyes munkaeszközöket használ?

A bejelentésre vonatkozó jogszabályi előírást „Az egészségügyi szolgáltatás során használt, éles vagy hegyes munkaeszközök által okozott sérülések megelőzésére, az ilyen eszközök használatából eredő kockázatok kezelésére, valamint az egészségügyi tevékenységet végző személyek tájékoztatására és képzésére vonatkozó követelményekről szóló 51/2013. (VII. 15.) EMMI rendelet 4. § (4) bekezdése tartalmazza.

Ha a kockázatértékelés a munkavállaló biztonságát vagy egészségét veszélyeztető kockázat jelenlétét megállapítja, az egészségügyi szolgáltatónak a telephelye szerint illetékes fővárosi és megyei kormányhivatal munkavédelmi felügyelőségének elektronikus vagy egyéb úton meg kell küldeni a kockázatértékelést, valamint a bejelentést, melynek az alábbiakat kell

tartalmazni:

1. az egészségügyi szolgáltató nevét, székhelyét, a bejelentéssel érintett telephelyét, az adószámát, illetve adóazonosító jelét, a munkáltató és az érintett telephely TEÁOR számát;
2. a kockázatnak kitett munkavállalók számát;
3. a kockázatnak kitett munkavállalók foglalkozási csoportjai (FEOR kód) és a munkaköri tevékenységek felsorolását;
4. a munkavállalók biztonsági és egészségvédelmi képviselőjének nevét, beosztását, és
5. a megtett megelőző intézkedéseket.

o ANYAGMOZGATÁS, SZÁLLÍTÁS, TÁROLÁS, KÖZLEKEDÉS

A raklapemelő („béka”), emelőgép?

A gyalogkísérő, kézi működtetésű, hidraulikus targonca (nevezik még raklapemelőnek, békának is) nem emelőgép, ugyanis az EBSZ (47/1999. (VIII. 4.) GM rendelet melléklete = Emelőgép Biztonsági Szabályzat) fogalom meghatározása szerint az emelőgép: "terhet emelni vagy süllyeszteni képes, azt a kiindulási helyzetéből az érkezési helyzetébe továbbítja." A „béka” a terhet nem emeli fel, azt csak szállítási helyzetbe hozza! Ennek megfelelően az EBSZ hatálya nem terjed ki rá. A raklapemelő nem emelő, hanem anyagmozgató berendezés! A felülvizsgálatok gyakoriságára a gyártó előírásai az irányadók, mivel a „békák” sem az emelőgépek, sem a veszélyes munkaeszközök körébe nem tartoznak.

o EGYÉB KÉRDÉSEK

A gépjármű vezetői engedély feljogosít-e a munkahelyi elsősegélynyújtásra?

A munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjéről szóló 3/2002. (II. 8.) SzCsM-EüM rendelet 20. § (1) bekezdés előírja, hogy minden munkahelyen a tevékenység veszélyességétől, illetve az ott dolgozók számától függően kialakított elsősegélynyújtó felszerelést, és a munkavállalók közül kiképzett elsősegélynyújtásra kijelölt személyt kell biztosítani. Többekben felmerült, hogy ezen személyi feltételt kielégíti-e a gépjármű vezetői engedély?

Több szempontból nem.

Az egészségügyi vizsga csak a vezetői engedély kiadásának feltétele, önmagában nem jelent elsősegélynyújtó képzettséget.

A vizsga témája a közúti elsősegélynyújtás leszűkített területe.

A vezetői engedélyhez szükséges elsősegélynyújtó ismereteket csoportosan és igen kevés óraszámban sajátítják el a leendő járművezetők.

A 27/1995. (VII. 25.) NM rendelet a foglalkozás-egészségügyi szolgáltatásról közreműködési kötelezettséget ír elő a szolgálatnak a munkahelyi elsősegélynyújtás tárgyi, személyi és szervezeti feltételeinek kialakításában, az elsősegélynyújtók szakmai felkészítésében.

Összességében megállapítható, hogy a munkahelyi elsősegélynyújtási ismeretekkel azonosnak nem fogadható el a közúti elsősegélynyújtás jogosítványhoz szükséges ismerete,

ezért a gépjármű vezetői engedély birtokosa nem kiképzett munkahelyi elsősegélynyújtó.

Kiket értünk a „munkavégzés hatókörében tartózkodók” alatt?

A Magyar Köztársaságban a munkavédelem felsőszintű szabályozása a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (továbbiakban: Mvt.). Az Mvt. a szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munka-egészségügyi követelményeket foglalja össze. Ennek megfelelően a törvény hatálya kiterjed minden szervezett munkavégzésre, függetlenül attól, hogy az milyen szervezeti vagy tulajdoni formában történik.

A törvény meghatározott rendelkezéseit alkalmazni kell a munkavégzés hatókörében tartózkodóra is (járókelő, látogató, szolgáltatást igénybe vevő stb.).

Ezek a rendelkezések az alábbi területeket érintik:

- a munkavállalók és a munkavégzés hatókörében tartózkodók védelme érdekében biztonsági és egészségvédelmi jelzéseket kell alkalmazni (26/A. §),
- az olyan munkahelyen, ahol be- vagy leesési veszély van, vagy az ott tartózkodókat leeső tárgyak veszélyeztetik, elkerítéssel, lefedéssel, vagy más alkalmas módon kell a védelemről gondoskodni (28. §),
- a munkahelyen a zajhatások és rezgések, a por- és vegyi anyagok, valamint a sugárzások, az alacsonyabb vagy magasabb légköri nyomás nem károsíthatják a munkavállalókat és a munkavégzés hatókörében tartózkodókat és nem veszélyeztethetik a munkavégzés biztonságát (32. §),
- a munkafolyamatot, a technológiát, a munkaeszközt, az anyagot úgy kell megválasztani, hogy az ott tartózkodók egészségét és biztonságát ne veszélyeztesse (40. §),
- azoknál a munkafolyamatoknál, ahol a munkavállaló veszélyforrás hatásának lehet kitéve, a hatásos védelmet – amennyiben külön jogszabály eltérően nem rendelkezik
- zárt technológia alkalmazásával, ha ez nem oldható meg, akkor biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések – szükség szerinti együttes – alkalmazásával kell megvalósítani (44. §),
- rendellenes körülmények kialakulása esetére – amikor a szabályos üzemvitelre vonatkozó biztonsági előírások nem tarthatók be – a munkahely jellegére, helyzetére, kiterjedésére, valamint a veszélyforrások hatására mentési tervet kell készíttetni és a mentéshez szükséges személyeket ki kell jelölni (45. §).

A hatókörben tartózkodónak kell tekinteni az alábbiakat, pl.:

- építkezés állványzata alatt közlekedő járókelő,
- üzletben lévő vásárló,
- üzemanyagot töltő gépkocsivezető,
- fürdőkomplexumokat látogatók és igénybe vevők,
- egyéb szolgáltatási formákat igénybe vevők,

- a térben nem elválasztható munkaterületen, azonos időben munkát végző, más munkáltatókhoz tartozó munkavállalók.

Az egyedül dolgozó egyéni vállalkozókra nem terjed ki a Mvt. hatálya, ugyanakkor nekik is be kell tartani a hatókörben tartózkodók védelmére a fenti előírásokat.

Szegeden élő nyugdíjas kérdése:

„Amikor neonnal megvilágított irodában dolgoztam, folyamatosan romlott a szemem, délután már a fejem is fájt. Amikor éveken át más munkakörben dolgoztam (pl. üzletkötőként, és nem irodában ültem), akkor nem romlott a szemem és a fejem sem fájt. Ez a bizonyítéka, hogy a neonvilágítás káros az egészségre. Mások is tapasztaltak hasonlót. Most a mai fiatalok is panaszkodnak erre.

Nem értem, hogy miért nem jutottunk el odáig, hogy legalább irodákban - ahol egész nap számítógépen dolgoznak az emberek és papírokat olvasnak - nem tiltották még be a neonvilágítást (tudom, hivatkoznak arra, hogy vannak már szembarát csövek, de ez nem igaz, mindegyik szemrontó és fejfájás-okozó). Épülnek új irodaházak és most is ezt a világítás-megoldást használják. Ez addig így is lesz, amíg rendelettel meg nem tiltják.”

A kérdésben illetékes OMFI válasza:

„A fényerővel - lumineszkáláson alapuló - történő megvilágítás „vibrálására” vonatkozó egészségi előírások, követelmények a munkahelyek kialakítását szabályozó munkahigiénés előírások között nem szerepelnek. A világítástechnika fejlődése következtében - elektronikus előtét alkalmazásával - a fénycsövek világításának komfortérzete jellemzően javult (pl. kompakt fénycsövek), de a mesterséges világítás mindig kellemetlenebb az emberi szem számára, mint a természetes fény és különösen az lehet, ha vibrálás, káprázás, térbeli egyenetlenség kíséri. A munkahely helytelen kialakítása, megvilágítása tükröződést, káprázást okoz, ezáltal fokozva a szem igénybevételét. Ezek a hibák nem csak a szemben okoznak zavarokat, hanem káros hatást gyakorolnak a teljes látószervre, tehát a szemizmokra, az érzékelések feldolgozására az agyban, stb., valamint ezen túlmenően a szervezet egészére. A megterhelés következményei gyakran fájdalmasan tudatosulnak az érintetteknek: a látószerv korai elfáradása (égőérzés a szemben, könnyezés), fejfájás.

Az irodai adminisztrációs munka során a látási feladatok egyik része hagyományos irodai tevékenységhez, másik része számítógép használathoz kötődik. A képernyő okozta munkahelyi panaszok középpontjában a látórendszer átmeneti működészavarai állnak, amelynek vezető tünetei lehetnek a szemfájdalom, irritáltság, könnyezés, fáradtság, vörös, égő, száraz szem, homályos vagy kettős látás, néha fejfájással kísérve. Azonban kizárólag a látási feltételek javításával úgy tűnik, csak részben számolhatók fel a szempanaszok, amelynek oka, hogy a komfortérzésre (a szemére is) pszichológiai és motivációs elemek is hatnak.

Az emberi szem szöveteire a fény fizikai (kóroki) tényezőként hat. Az elektromágneses spektrum különböző tartományai - hullámhossztól függően - UV, IR, röntgen sugárzás formájában károsíthatják a szem szöveteit (photokeratitis, bőrelváltozás, pterygium, cataracta). A panaszos levélben megfogalmazott fejfájás, szemromlás nem specifikus tünete az elektromágneses spektrum emberi szemre gyakorolt hatásának, és ezzel kapcsolatos konkrét adatok egyáltalán nem állnak rendelkezésre, a szemészeti szakirodalom is a szöveti elváltozásokat vizsgálja. A munkahelyi megvilágításból adódó olyan panaszok, amelyek nem

a szem szöveteinek károsodásáról vagy a látóélesség objektív változásáról szólnak, szemészeti szempontból nem véleményezhetőek."

Munkabiztonsági szakember kérdése:

"Mennyi az illetéke a munkabiztonsági szakértői engedély kiváltásának, a tevékenység folytatásának, a kérvényre milyen értékű illetékbélyeget kell felragasztani?"

Válasz:

"A munkabiztonsági szakértői tevékenységről a 354/2009. (XII. 30.) Kormányrendelet intézkedik, de ebben nincs meghatározva a szakértői engedély kiadására irányuló eljárásért fizetendő igazgatási szolgáltatási díj.

Erről a 14/2010. (IV. 28.) SZMM rendelet intézkedik, mely szerint:

„1. § (1) A munkabiztonsági szakértői engedély kiadására irányuló eljárásért fizetendő igazgatási szolgáltatási díj (a továbbiakban: díj)

a) a Nemzeti Munkaügyi Hivatal munkavédelmi és munkaügyi igazgatósága (a továbbiakban: munkavédelmi és munkaügyi igazgatóság) hatáskörébe tartozó eljárás esetén tizenötezeröt száz forint,

b) a Magyar Mérnöki Kamara területi kamaráinak (a továbbiakban: területi kamara) hatáskörébe tartozó eljárás esetén tizenhatezeröt száz forint.

(2) A jogorvoslati eljárás díja

a) a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) hatáskörébe tartozó eljárás esetén tizenötezeröt száz forint,

b) a Magyar Mérnöki Kamara (a továbbiakban: MMK) hatáskörébe tartozó eljárás esetén tizenhatezeröt száz forint.

(3) A munkabiztonsági szakértői engedély kiadására irányuló eljárás díja magában foglalja a tevékenység végzésére jogosult nyilvántartásba vételével kapcsolatos díjat is.

2. § (1) A díjat a kérelmező

a) a munkavédelmi és munkaügyi igazgatóság hatáskörébe tartozó eljárások esetén a munkavédelmi és munkaügyi igazgatóság,

b) a miniszter hatáskörébe tartozó jogorvoslati eljárás esetén a miniszter által vezetett minisztérium,

c) a területi kamarák hatáskörébe tartozó eljárások esetén az illetékes területi kamara,

d) az MMK hatáskörébe tartozó jogorvoslati eljárás esetén az MMK

(a továbbiakban együtt: engedélyező szerv) 1. mellékletben feltüntetett számlájára köteles befizetni.

(2) A díj megfizetését az eljárás megindításakor igazolni kell.

(3) A díj összegét átutalással, készpénzáttalalással vagy fizetési számlára történő készpénzbefizetéssel kell megfizetni.

A munkabiztonsági szakértői tevékenység gyakorlására irányuló engedélyezési eljárásban első és másodfokon eljáró hatóságok számlaszámait a 14/2010. (IV. 28.) SZMM rendelet 1. és 2.számú mellékletében találhatók!

A Nemzeti Munkaügyi Hivatal munkavédelmi és munkaügyi igazgatóságának hatáskörébe tartozó eljárás esetén:

Pénzforgalmi számla elnevezése: Nemzeti Munkaügyi Hivatal előirányzat-felhasználási keretszámla

Pénzforgalmi számla száma: 10032000-01732630-00000000."